

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Čudodelni oltar Matere božje na Brezjah

Danes se zbere okoli svetišča Matere božje na Brezjah do tisoč primorskih Slovencev, katerim bodo v kratkem sledila še nova romanja iz Goriške. Prvič po dvajsetih letih so se na teh najbolj svetih tleh naše domovine sešli naši rojaki izpod vrhov Mangarta, Kanina in Krna, iz doline Soče ter Vipave, z brd slovenske Furlanije in z goriškega Krasa. Taka je usoda slovenskega rodu skozi veke in veke, da se v tugi in veselju ob važnih trenutkih svojega življenja njega sinovi in hčere zbero na svetih krajih, kamor so romali dedje in pradedje. Tam so potožili svoje gorje Očetu v višavah, se okrepili v poživilni veri v njegovo ljubezen in pravico, pa se vračali zopet v boj za svoj obstanek v nadi na boljše čase in lepšo bodočnost nekoč tako številne družine Slovencev. Najrajši pa so se shajali okrog Marije, Matere, ki znači moč, zvestobo in ljubezen, ki vse preмага po junaštvu, s katerim ne zna samo prenašati vsega trpljenja, ampak tudi zmagovali v borbi za sebe, za svojce in za ves človeški rod v službi pravice, dobrote in lepote na božji

Pozdravljeni pri Materi vseh Slovencev

zemlji. Ob njenih svetiliščih naš narod najrajši moli in poje, Večnega časti in prosi ter ga zahvaljuje.

Zahvalili bodo naši primorski rojaki Boga, ker so v zvestobi do njegovih zapovedi, ki jim velijo ljubiti lastno kri, vero očetov in rodno zemljo ter čuvati čistost družine, dobre in lepe navedi rodu, pa njegove krščanske čednosti in omiko, ohranili svoj jezik, svoje dedne osobine in svojo prirodno kulturno skupnost z vsem, kar je slovenskega. Zahvalili bodo Boga, da so ostali zvesti katoliškemu občestvu, ki objema vse narode zemlje, jih vzgaja v medsebojni vzajemnosti ene krščanske kulture in morale pa tudi brani v imenu božjega zakona narave, razodetja in vesti pravice vsakega, naj bo še tako majhen in slab ter izpostavljen močnejšim silam. Zahvalili Ga bodo, da jim je po svoji večni besedi in milosti pa po moralnem zakladu, ki so ga ohranile naše matere, naše družine in vasi, dajal poguma, potrpljenja in vztrajnosti, da so zvesto čuvali duhovno izporočilo očetov. Zahvalili bodo Boga, da niso zagrenjeni omahnili, da jih tudi razne in velike stiske, ki danes tarejo zlasti človeka, ki mora živeti od slabo plačanega truda na grudi, niso strle, ampak da bodro gledajo v bodočnost, pripravljeni živeti v dobrem prijateljstvu in sodelovanju z vsemi, ki so pod isto streho dobre volje in namenov, da se jim le pusti, kar je od vekov njihovega.

Prosili bodo naši rojaki onstran meje Boga, da bi po toliki duhovni zmedi, politični neslogi, moralni razvrzanosti ter socialni neslogi sveta, radi katere najbolj trpe najmanjši, zopet prinesel odrešenje v krščanski kulturni skupnosti, ki terja medsebojne prijateljske odnose in spoštovanje ter sodelovanje najrazličnejših narodov za en najvišji cilj: mir na temelju pravičnosti naroda do naroda, velikih do malih, enega stanu do drugega. Prosili bodo tega zase in za one, s katerimi jih je usoda po nedoumljivi Previdnosti božji zvezala, da živijo

in delajo skupaj, kakor je krščanskih narodov vredno. Prosili bodo Boga, da ta idealizem v našem rodu nikoli ne ugasne, da ga vodi v vseh borbah za njegov obstoj in razvoj, da mu bodi vedno orožje za zmago Dobrega, ki naj ohrani nas in izpremeni v prijatelje vse, ki jih strasti ženejo v medsebojne prepire in spopade, da zaslepljeni pozabijo, kaj je velikega in vrednega v vsakem narodu in v vsakem prirodnem samostojem občestvu. Prosili bodo Večnega, naj nikoli ne upade vera Slovencev v to, da bodo našemu kulturnemu svetu, ki je namenjen za prerojenje, končno zavladale duhovne sile resnice in prava ter pravičnega reda, katerim mora biti vsaka fizična sila le podrejena in pomožna moč, kakor pravi največji sodobni španski mislec, če naj kaj dobrega in trajnega ustvari. In zato naj se nobenega člana naše takó širom raztre-

sene, v najrazličnejših okoliščinah živče slovenske družine nikoli ne polasti malodušnost, zagrenjenost in nemarje, ki so smrt vsakega posameznika in vsakega naroda. Tega najbolj prosimo.

To so misli in čustva, ki nas te dni pa sploh najtesneje družijo z brati, ki so nas obiskali in so eno z nami okoli Matere vseh Slovencev, zavetnice našega rodu, najidealnejše podobe vseh kristjanov, ki iščejo Najvišjega in hočejo v svojem narodnem bitju in v bratski vzajemnosti z vsemi kulturnimi narodi božje vzore uresničevati. Nikoli ne bo omahnula naša vera v rod, ki v najhujših viharjih, najbrezizhodnejših stiskah in nadlogah pa najskrajnejših nasprotstvih od znotraj in od zunaj ni zavrgel svojih verskih in narodnih svetinj ter moralnih smernic. Vi bratje z obale jadranskega morja pa pristrčno pozdravljeni!

Pogled na Gorico

Zakaj hočejo Japonci zavzeti baš Šangaj

Šangaj pomeni za Kitajsko vse: industrijo, denarstvo, trgovino

Iz poročil, ki prihajajo z Daljnega vzhoda razberemo, da se kakor leta 1932 tudi sedaj vrše okrogleni boji za Šangaj. Kje je vzrok, da Japonci kakor tedaj pred petimi leti, tudi sedaj hočejo na vsak način priti v posest tega važnega mesta, ki ni le največje kitajsko pristanišče, ampak največje azijsko obmorsko mesto in je na petem mestu med velikimi svetovnimi pristanišči? Treba je vedeti, da je Šangaj pristanišče za zaledje, ki je večje kakor Evropa in za število prebivalstva, ki šteje veliko nad dve sto milijonov. Posest Šangaja odloča skoraj usodo polovice Kitajske in sicer tistega dela, ki je važnejši. 67% uvoza za Kitajsko gre skozi Šangaj. Vsa druga obmorska kitajska pristanišča so v primeri s Šangajem le malo pomembna.

Šangaj pa ni le največje trgovsko središče Kitajske, ampak tudi njegovo največje industrijsko središče. Nad polovico vse kitajske industrije leži v Šangaju. Kakor znano, se je kitajska industrija v zadnjih letih zelo dvignila in se ji je posrečilo izpodrinuti v gotovih panogah ne le evropske, ampak tudi japonske izdelke. Po tej poti, kakor je pričela Kitajka v zadnjih letih, bi mogla v kakem desetletju postati celo izvozna država. V Šangaju je 350 najbolj moderno organiziranih tekstilnih tovarn, potem 170 tovarn za železne in jeklene izdelke, dalje industrija kemičnih, tiskarskih in drugih panog. Mesto šteje že nad 4 milijone prebivalcev in ima ogromna predmestja, v katerih je nameščena industrija. Šangaj je tudi središče kitajskega bankarstva. Tu se stekajo zlasti angleški in ameriški trgovski stiki s Kitajsko.

Zemunska vremenska napoved: Hladno vreme. Prevladovalo bo oblačno, v vzhodni poločivi s plohami od časa do časa. Jasno na Primorju in v zahodnih krajih.

Zagrebska vremenska napoved: Jasno in nekoliko hladneje.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma jasno in topleje.

Vse to vedo tudi Japonci in zato so namerili najprej svoje topove na Šangaj, izpred katerega so se morali leta 1932 umakniti, trdno prepričani, da bodo tokrat mogli zadeti z zavzetjem Šangaja Kitajsko naravnost v sree.

Kitajski minister:

Japonci merijo na Rusijo

Dunaj, 17. avgusta. AA. (Havas.) Kitajski finančni minister Kung, ki se sedaj mudi na Dunaju, je izjavil časnikiarjem, da bo vojna na Kitajskem trajala najbrž zelo dolgo. Japonci imajo samo ta cilj, da si na Kitajskem ustvari teren za svojo borbo z Rusijo. Japonci bi s Kitajci samo pod tem pogojem napravili mir. Toda Kitajska odklanja vsak sporazum, ki bi bil naperjen proti tretji državi. Kitajska boče živeti v miru z Rusijo in z vso Evropo in zato se bo borila za svojo neodvisnost do zadnje kaplje krvi. Ob koncu svoje izjave je Kung še rekel, da ni res, da misli maršal Čankajšek prevzeti samo vodstvo vojnih zadev, predsedstvo vlade pa izročiti njemu.

Japonci govore o pripravi Rusije

Tokio, 17. avgusta. b. V tukajšnjih političnih krogih izredno resno računajo z dejstvom, da bo v najkrajšem času prišlo do oborožene intervencije sovjetske Rusije na severu. Japonci generalni štab je prejel zanesljiva poročila, da je pričela sovjetska Rusija z obsežnimi vojnimi pripravami. Akoravno je japonska javnost zaradi teh vesti silno razburjena, pa vojaški krogi izjavljajo, da so računali z morebitnim sporom s sovjetsko Rusijo že ob pričetku kitajsko-japonskega konflikta in da so zaradi tega tudi v tej smeri storili vse potrebne ukrepe, da ne bo nikakršnih iznenadenj. To pa tudi

dokazuje, da je Kitajska sodelovala z Moskvo, ter je akcija Japonske povsem upravičena. Japonska nastopa danes proti Kitajski v interesu vsega sveta, ker nastopa istočasno proti komunizmu, ki se je strašno razpasel po vseh kitajskih pokrajinah. V japonskih vladnih krogih izjavljajo, da se motijo vsi oni, ki mislijo, da bo Japonska doživela gospodarski in finančni polom. V sredo 18. t. m. bosta sklicana oba doma, da sprejmeta vse sklepe, ki bodo potrebni v zvezi z vojnimi ukrepi proti Kitajski. V japonski javnosti so vedno bolj vznemirjeni zaradi priprav sovjetske Rusije, kajti potniki, ki prihajajo s transsibirsko železnico v Tokio, pripovedujejo, da Rusija v vsej naglici koncentira ogromne vojne kontingente ob Bajkalskem jezeru.

Japonci poročajo 86 kitajskih letal uničenih

Tokio, 17. avgusta. AA. (DNB.) Mornariški minister admiral Jonah je obvestil člane vlade na včerajšnji seji ministrskega sveta, da je japonsko letalstvo od 17. julija dalje uničilo 86 kitajskih letal in 17 hangerjev. Letališče pri Nankingu je hudo poškodovano. Minister je dalje poudaril, da je položaj Šangaja slej ko prej nevaren. Povedal je, da čete kitajske centralne vlade še zmerom prodirajo na sever. Glavna moč te vojske je zbrana med Paotingom in Čangkujem.

Srdite borbe za Šangaj

Šangaj, 17. avgusta. b. Ponoči je samo nekaj ur zavladal mir v mestu. Že ob 4 zjutraj so pričeli grmeti kitajski in japonski topovi, ki so neusmiljeno z granatami obsipavali nasprotno postojanko. Japonske vojske ladje so otvorile močan ogenj proti kitajskim položajem pri Vuungu. S tem pa se je tudi pričela strašna borba za strateško zelo važno

postojanko v Šangaju. Drug za drugim so padali snopi granat z japonskih ladij na izliv reke Vankova proti kitajskim postojankam na nasprotni obali. Kitajsko topništvo ni mirovalo in je sistematično obstreljevalo japonske položaje v japonskem okraju Hangvev. Japonci poročajo, da se je razvila velika borba v čapejskem okraju. Izid te borbe še ni znan. Dopisnik »United Pressa« poroča, da so Kitajci okrog 10 dopoldne z granatami zažgali veliko japonsko trgovsko hišo na obali reke Vankova, ki leži samo 400 m izpred japonskega konzulata.

Japonci so davi zanimali vest, da bi bili Kitajci z naskokom zavzeli včeraj japonski generalni štab v parku Hankov. V Vuungu, kjer so Japonci izkrcavali močne okrepitve, so se razvile hude borbe, o katerih še ni podrobnosti. Na nasprotni obali so japonske vojske ladje izkrcavale okrepitve.

Kitajci zanikajo japonske vesti, po katerih bi oni izgubili 86 letal. Vsi japonski napadi proti kitajskim letališčem so bili brez uspeha. Japonci pa so izgubili v teh borbah 30 letal. Tako pravijo Kitajci. Japonci napovedujejo, da bodo prihodnje dni znatno pospešili letalsko delavnost okrog Šangaja.

Položaj v mednarodnem delu Šangaja je še vedno zelo resen. Kitajski mestni župan je svetoval angleškemu generalnemu konzulu, naj nekaj dni še odgodi evakuacijo britanskih državljanov, ker po informacijah, ki jih je prejel od svoje države, slednja ni v stanju zagotoviti varnosti beguncev zunaj Šangaja. Japonsko vrhovno poveljstvo je odklonilo jamstvo za nevtralnost mednarodnega naselja iz čisto vojnih razlogov.

V Šangaju ni vode

Največja nevarnost pa grozi, ker so se pričele v Šangaju širiti kužne bolezni. V mednarodni koncesiji se je zbralo nekaj sto tisoč kitajskih beguncev, vsled česar so razmere, ki so bile že itak prej neznosne, sedaj naravnost obupne in se bojijo, da se bo bolezen pričela naglo širiti. Dalje pa obstoja še nevarnost, da bo v najkrajšem času mesto brez vode, ker se vodne črpalke nahajajo v vojnem področju. Pilarna je že ustavila svoje delo, električna centrala pa bo ustavila isto bržkone v najkrajšem času.

Letalski boji vedno hujši

Šangaj, 17. avgusta. b. Sinoči ob 6 so prešle kitajske čete v splošen napad. Pozno ponoči so po poročilu Reuterjevega urada Japonci izpraznili številne položaje ter se pričeli umikati.

Šangaj, 17. avgusta. (DNB.) Japonske letalske sile, ki so v ponedeljek dobile precejšnje ojačenje, so danes obstreljevale kitajske postojanke pri Pu-

tungu. Kitajska letala, ki so skušala napasti japonske postojanke, so pregnali protiletalski topovi vojnih ladij. Velikemu delu je po kitajskim bombnikom posrečilo bombardirati japonske vojašnice v Čaheju in Honkevu. Toda njihove bombe niso zadale cilja.

Sangaj, 17. avgusta. c. Japonska letala so danes razrušila železniško progo pri Sangaju, ki vodi iz Sangaja v Nanking in iz Sangaja v Hankov. Letala so na bližnjih kolodvorih porušila vse postajne objekte in uničila tudi vse vodovode.

Sangaj, 17. avgusta. b. Kitajska letala so danes popolnoma porušila japonski konzulat v Sangaju. Vse poslopje je v razvalinah. Pri tem je bil težko ranjen načelnik japonske policije v Sangaju. Japonski generalni konzul se je pravočasno umaknil iz poslopja.

Japonci pri Nankavu ustavljeni

Tiencin, 17. avg. b. Dopolnjen »United Press« poroča, da je bila v področju Nankava ustavljena japonska ofenziva. Kitajski poročajo, da so v zadnjih borbah pri Nankavu izgubili 500 mož, da pa so imeli Japonci trikrat večje izgube. Tudi kitajski glavni vojni štab poroča, da je ofenziva Japoncev na sektorju Nankov zlomljena. Japonci so imeli velike izgube.

Angleška modrovanja: ZN naj se ne vmešava

London, 17. avgusta. c. Zunanji minister Eden se je danes nenadoma vrnil v London in sklical takoj seje ministrov, ki so bili blizu Londona. Na tej seji so govorili o dogodkih v Sangaju.

London, 17. avgusta. b. V angleških političnih in finančnih krogih poudarjajo, da mora Japonska storiti vse, da vojno s Kitajsko čim prej konča, ker zna imeti druga vojna za njo strahotno finančno katastrofo. Japonska bo brez dvoma s svojimi velikimi vojnimi silami skušala demoralizirati Kitajsko. Velika Britanija, Združene države in Francija bodo storile vse, da se prepreči razširitev spora na mednarodno naselje. Pri tem pa seveda ne prihaja v poštev oborožena intervencija. Del Express poroča, da so dobili člani britanskega kabineta poziv, naj bodo pripravljene, da se takoj vrnejo v London, če bo to potrebno zaradi razvoja dogodkov na Kitajskem. Ministrski predsednik Chamberlain je včeraj večkrat govoril o Foreign-Office. V Angliji so danes splošno prepričani, da vojne ne bo mogoče preprečiti in da tudi nima emisa, da bi se Zveza narodov vmešavala v ta spor, ker ima že dovolj izkušenj.

Ameriško stališče

Washington, 17. avg. b. Roosevelt je sprejel zunanjo ministra Hulla, ki mu je podal poročilo o položaju na Kitajskem. Po tem razgovoru je Roosevelt prišel takoj sestavljati deklaracijo, ki jo bo objavil še danes. Poudarja se, da bo v tej deklaraciji Roosevelt obrazložil, da bo Amerika z vsemi silami branila svoje interese na Kitajskem.

Franco zasedel Reinosa

Uspešna ofenziva proti Santandru

Salamanca, 17. avgusta. »United Press« poroča: Bele čete so na cesti, ki vodi iz Palencije v Santander zasedle važno mesto Reinosa. Reinosa šteje 10 tisoč prebivalcev in je drugo največje mesto province in važno industrijsko središče za celo pokrajino. Mesto bi Francoske čete že lahko zasedle v nedeljo. Vodstvo armade pa je preje hotelo imeti v posesti vse okoliške višine. Zato je Reinosa bila zasedena v ponedeljek. Na tem odseku so nacionalisti napredovali 18 km. na glavni cesti Burgos-Santander pa celo več kot 50 km. Glavno vlogo pri tej ofenzivi igrata na Francovi strani letalstvo in topništvo. Kjerkoli so se rdeče čete poskušale postaviti v bran, so jih takoj vzele pod močan ogenj baterije Francovih čet, istočasno pa jih je obmetavalo letalstvo iz zraka. Posebno zračni napadi so bili siloviti in so povzročili med rdečimi četami zelo velike izgube. Mnogo rdečih čet je pred prodirajočim nasprotnikom položilo orožje.

Salamanca, 17. avgusta. AA. DNB: Znanе so podrobnosti o borbah pri Reinosi. Sovražna obramba je bila razmeščena v obliki vrčce. Vseh 20 bataljonov, ki so branili postojanko, je uničenih. Nacionalisti so zavzeli nad 20 postojank. Prebivalstvo v Reinosi je nacionaliste navdušeno sprejelo. V tamkajšnji tovarni orožja so nacionalisti zaplenili še 40 topov, ki so bili ravno dokončani. Na santandrujski fronti je padlo na tla troje rdečih letal. Rdeča letala so zopet začela bombardirati od-

Oseba in delo metropolita Dositeja

»Jutro«, ki se, kadar kaže, tako rado izdaja za zagovornika katoliške vere in miselnosti, se hudo razburja, ker smo prinesli nekaj črt s portreta sedanjega namestnika patriarha, metropolita Dositeja. Pravi, da ga je »Slovenec« nečuvno napadel in nekrščansko oklevetal. Goreče simpatije »Jutra«, glavnega glasila JNS, za nadškofa Dositeja, ki je razpil besno gonjo zoper sporazum s katoliško cerkvijo, se kaj malo ujemajo z zadrževanjem tega lista, da ni proti konkordatu in da je JNS celo petim svojim članom v narodni skupščini dovolila, da zanj glasujejo. Če je šlo za kakšnega slovenskega ali hrvaškega nadškofa ali škofa, ga »Jutro« nikoli ni zagovarjalo, ampak nasprotno nikoli ni prizaneslo nobenemu katoliškemu hierarhu s najhujšimi napadi in nekrščanskimi klevetami, dočim gre sedaj v ogenj za pravoslavnega metropolita, ki je od nekdaj znan po svoji nestrpnosti ter je vse svoje delo posvetil izključno borbi zoper katoliško cerkev, čeprav bi imel več koristnega in pozitivnega dela, če bi deloval na reformi svetosavske pravoslavne cerkve, ki je po prepričanju škofa Nikolaja Ohridskega in znanega dela arheke duhovščine notranje reforme krvavo potrebna.

O tem Dositeju torej pravi njegov advokat, ljubljanski škof »Jutro«, da smo ga nečuvno oklevetali. Skrbno pa se ogiba »Jutro«, da bi povedal, s čim je »Slovenec« njegovo Preosvjaščenstvo, metropolita Dositeja oklevetal. »Jutro« prinaša njegovo obširno biografijo, kje povsod in kaj je študiral, da se je že v 20 letu pomenišil in koliko jezikov zna ter kako obsežna je njegova izobrazba. Mi o tem nismo pisali in temu nečemo odgovorjati, ker je izobraženih pravoslavni arhierjev in hierarhov veliko, katoliških pa tudi nič manj, tako da za svet to ni nobena novost. Pač pa smo rekli, da metropolit Dositej ni arheke krvi in to ponavljamo, naj bo »Jutro« in ostalim liberalnim častilcem metropolita Dositeja prav ali ne. Dositej je iz slovaške katoliške rodbine Pišta, ki živi v Banatu. To ni izmišljeno, ampak naj se »Jutro« informira pri verodostojnih virih, saj matrike najbrže še obstojajo. Mi smo to navedli zaradi tega, ker je znano dejstvo, ki ga potrjuje tudi znani arheki pregovor, da so ljudje s katoliško dedno preteklostjo, če zapadejo tujemu miljeju, navadno najhujši nasprotniki svoje rodne dedščine in vere. Da to velja v prav posebnem meri za metropolita Dositeja, priča vse njegovo delovanje, o katerem »Jutro« sramežljivo pove samo to, da je »Dositej« v času narodnega verskega pokreta po vojni na Čehoslovskem in v Podkarpatski Rusiji po vojni odpotoval tja gor, kot delegat arheke pravoslavne cerkve in je ostal v CSR polna tri leta, »ne da bi povedalo, kaj je tam delal.

Ravno to je namreč tisto, kar nas in vse slovensko ter katoliško javnost najbolj zanima. Mogoče bi bilo zanimivo tudi to, da je Dositej svoje prve teološke izpite napravil na peterburški duhovni akademiji, kjer je vladalo versko svobodomisel-

stvo v tisti čudni zmesi z najbolj črno politično reakcijo pod podobo pravoslavnih simbolov, ki je označevalo carsko vzhodno cerkev, kar je zelo olajšalo delo boljševikov, ki so jo s primeroma zelo majhnim trudom kot organizacijo popolnoma razdelali. Manj zanimivo je, da je Dositej, kakor »Jutro« pripoveduje kot nekaj bogve kako izrednega, stopil v meniški red, še preden je končal bogoslovje, ker je pač vsakemu, ki količikoli pozna običaje v pravoslavni cerkvi, znano, da tisti, ki v tej cerkvi težijo za višjim položajem oziroma za škofstvom, vstopijo zgodaj v menišvo, kakor to zahtevajo kanoni, ker služba navadnega dušnega pastirja v pravoslavni cerkvi nikoli ni bila kaj posebno zaželenega in polna gmošnih skrbi in duševnega gorja, kakor lahko gospodje pri »Jutru« berejo, če že nimajo drugih virov, v »Soborjanih« slavnega pisatelja in enega najbolj čistih in gorečih vernikov ruske vzhodne cerkve, Ljevskova. Tudi nadaljnji potek Dositejevih študij je za vsakega pravoslavnega arhierjeja tako tipičen, da ne vemo, čemu si je »Jutro« dalo z njim toliko truda. Na vsak način niti čista filozofija, niti svobodomiselni nauki protestantstva o krščanstvu ter študij socialnih ved in katoliške bogoslovne vede metropolitu Dositeju očitno niso veliko pomagali, da bi napravili iz njega takega širokogrudnega, tolerantnega in sodobnega verskega misleca in delavca, kakor jih je veliko v vesoljski pravoslavni cerkvi naših dni in, hvala Bogu, tudi med arheki arhieriji, od katerih moramo nekatere naravnost občudovati zaradi teh lepih oseb in širokega gledanja, in kateri se, kakor je splošno znano, z metodami metropolita Dositeja v borbi zoper konkordat nikakor ne strinjajo.

Nemška sodba o „Slovencu“

„Slovenec“ v doktorski disertaciji v Berlinu

„Nacionalno slovenski, protinemški, protikomunističen“

Na filozofski fakulteti berlinske univerze je za doktorsko disertacijo napisal dr. Alfred Falk, doma iz Maribora, daljšo znanstveno razpravo pod naslovom »Sodobni jugoslovanski tisk.« V tej razpravi podaja pisatelj v prvem poglavju kratek pregled zgodovine jugoslovanskega tiska. V drugem poglavju opisuje Jugoslavijo z zemljepisnega stališča in eksa podati sliko o kulturnem, gospodarskem in političnem življenju v naši državi. V tretjem poglavju načena podrobno zgodovino o jugoslovanskem tisku po letu 1916 in se v zelo zanimivem jeziku razpije o organizaciji našega tiska, tako o centralnem tiskovnem uradu, Avali in najuglednejših jugoslovanskih časnikih. V četrtem poglavju pa daje podrobno oznako vsem važnejšim arhekim, hrvaškim in slovenskim dnevnikom. Med zadnjimi omenja v poslednjih poglavjih samo »Slovenca«, »Jutro« in »Maribor« Zeitung. V naslednjem poglavju pa opisuje stališče pomembnejših dnevnikov od sedanjih Nemčije in tamkaj zopet v posebnih poglavjih govori o »Slovencu« in »Jutru«.

Ko govori o slovenskih dnevnikih, ki izhajajo v Ljubljani, pravi, da predstavljajo poseben tip zase med jugoslovanskim tiskom. Ljubljano označuje kot sedež vsega duhovnega in kulturnega življenja Slovencev in kot rojstno mesto slovenskega narodnega preporoda, kot središče vsega boja proti nemščini in kot prestolnico katoliške kulture. Ljubljana je zaradi svoje zemljepisne lege — na severni meji države — dala svojemu tisku čisto posebno nalogo, ki odgovarja potrebam za obrambo slovenskih nacionalnih interesov, kakor tudi za boj za osvoboditev vseh Jugoslovancev, ki živijo na Koroskem, na Goriškem in v Istri. Ta tip je ostal značilen za ljubljanski tisk tudi potem, ko je bil slovenski nacionalni program povečini dosežen.

Dr. Falk nato podaja zgodovino »Slovenca«, ki je za njega najpomembnejši narodno-obrambni dnevnik v Sloveniji. Omenja že l. 1849 v Ljubljani ustanovljen list, »Pravi Slovenec«, ki pa je moral prenehati že naslednje leto. Šele 1873 je začel izhajati list pod imenom »Slovenec«, ki je 10 let pozneje postal dnevnik. Nato opisuje dr. Falk Jugoslovanski tisk, ki je zarisal vsega katoliškega tiska in poda podrobno sliko o tehnični opremljenosti »Slovenca«. Dr. Falk piše dobesedno: »Vtis, ki ga napravljajo listi, je v vsi zelo skrbno negovanega dnevnika.« »Slovenec« berejo predvsem v slovenskih izobraženih krogih, nadalje trgovski krogi in vse, kar je vodilnega v Sloveniji. Casopis je brezhibno in z veliko skrbjo urejen, delavnost urednikov pa se razteza na vsa polja politike, gospodarstva in splošne izobrazbe. List se strogo drži nacionalno slovenske in krščanske črte. To je razvidno iz uvodnikov in iz poročevalne službe, ki jo list opravlja v svojstvu političnem cilju. »Slovenec« piše protivsemu, kar je nemškega, nadalje proti komunizmu in vsemu kar bi moglo ogroziti slovensko narodno zavest ali krščansko usmerjenost. List ne prinaša samo članke, ki ličejo slovenskih narodnih zahtev v svoji lastni deželi, ampak prinaša in pobija vse po vsem svetu pojavljajoče se protikatoliške pokrete ter jih obravnava v izčrpnih člankih z močno krščansko barvo. Dokaz za to, da list polaga veliko važnost na takšno izčrpano obravnavo gotovih vprašanj, leži v tem, da jih prinaša vedno na uvodnem mestu v prvem stolpcu na prvi strani. Zelo dosledno se bori »Slovenec« proti komunizmu in prinaša vse tozadevne vesti v veliki tehnični opremljenosti.

Zemljepisna lega kraja, v katerem »Slovenec« izhaja, zahteva, da se ta list peča tudi z usodo Slovencev, ki živijo na Koroskem, na Goriškem in v Istri. V dolgih in izčrpnih člankih se list postavlja za njihovo nacionalno in kulturno pravico ter zahteva zopet v izčrpnih člankih osvoboditev slovenskih manjšin v Italiji in Avstriji. V »Slovencu« najdemo napade proti še vedno prevladajočemu nemštvu na južnem Stajerskem, v Mariboru, v Celju in Ptuj. S posebno vnetostjo se zaganja v nemški Kulturbund, ki razvija svojo delavnost po teh krajih, kakor tudi v razna nemška športna in pevška društva. Z doslednostjo, ki jo najdemo samo pri »Slovencu«, se zaganja povsod, kjer le more v nemško kulturo, v vsako nemško delo in sploh zanika obstoj Nemcev v Sloveniji, razen malenkostne nemške manjšine. Dnevno proslavlja v člankih slovensko kulturo in njeno nadoblast v Sloveniji. Pogostokrat opisuje borbo Slovencev za osvoboditev od Avstrije.

Z znanje političnimi vprašanji se peča samo na prvih dveh straneh. Na ostalih straneh pa prinaša notranje politične vesti in poročila s podeželja ter zelo mnogo kulturnih prispevkov. »Slovenec« je tako glede jezika, kakor tudi po

Da bo portret metropolita Dositeja popoln, kolikor je to sploh potrebno, moramo poudariti, da Dositej ni razvel sedaj samo najbolj fanatične verske borbe v Jugoslaviji, v kateri je po nesreči postal namestnik pokojnega patriarha, ampak da jo je pred leti vzgal tudi v Čehoslovski republik, posebno pa v Podkarpatski Rusiji, kjer so se v tej borbi požigale cerkve in ubijali ljudje ter zagrešila najhujša nasilja. Tam je Dositej s pomočjo takratne čehoslovške tramonske vlade s svojimi divjimi pridigami organiziral odpad od katolištva in unije, posvetil odpadlega češkega katolika Pavla za škofa (bil je to škof Gorazd, ki je bil prav te dni, ko divja boj zoper katoliško cerkev in zoper vladar dr. Stojadinovića, na obisku pri svojem prijatelju Dositeju, da ga utrdi v tej borbi zoper zdravo pamet in krščansko moralno) in organiziral pravoslavje v čehoslovški republik. Uspeh tega razdiralnega dela, ki naj bi oslabilo katolicizem v mladi republik, je bil minimalen, je pa rodil le škodljive narodne posledice, zlasti v Podkarpatski Rusiji, kjer je bil po zaslugi metropolita Dositeja in odpadnika Gorazda porušen verski mir tako, da ga je sedanja vlada komaj upostavila. Saj so Gorazdovi verniki še pred kratkim zažgali katoliško cerkev v Hustu. Pravoslavno glasilo v tej pokrajini, »Pravoslavna Rus«, je prineslo te dni poročilo, v katerem ponavlja vse laži in klevete o smrti patriarha Varnave in trdi, da boče dr. Stojadinovića vlada s konkordatom pravoslavje zaslužiti ter podeliti katoliški cerkvi privilegije dolne državne cerkve v Jugoslaviji. Da je ta hujšakinja laž bila skuhana v kuhinji, v kateri gospodari metropolit Dositej, ni treba posebi dokazovati. Pravoslavci so tudi v Podkarpatski Rusiji tako zelo nahujskani, da olomuški list »Našinec« poziva vlado, naj odredi vse potrebno, da v Podkarpatski Rusiji ne bi zopet prišlo do verskih bojev in nasiljev.

Takšni so sadovi miselnosti in delovanja namestnika pokojnega patriarha, metropolita Dositeja.

svojem slogu zelo skrbno urejen in stoji na visoki duhovni stopnji. On ni čisto političen dnevnik, ampak polaga veliko važnost na kulturno stran, pri čemer pa vedno podčrta nacionalno slovensko in krščansko črto. Brez pretiravanja lahko rečemo, da je »Slovenec« poleg zagrebškega »Obzora« najbolje urejen dnevnik v Jugoslaviji. Važnost »Slovenca«, ki se vedel bori le za slovenske interese, je zemljepisno omejena na slovenski narod v Jugoslaviji in na slovenske manjšine na Koroskem in na Goriškem.

Tehnična oprema uredništva in uprava »Slovenca« odgovarja najbolj modernim zahtevam na polju časnikarstva. List ima svoje dopisnice tudi po inozemstvu. Podjetje je zelo razgibano.

»Slovenec« je najstarejši in vodilni dnevnik v Sloveniji. Poleg njega izhajajo v Ljubljani še »Jutro«, »Slovenski narod« in »Glas naroda«, (ki pa je med tem že izidnih). Vsi ti pa imajo več ali manj le krajevni značaj in ne igrajo nobene vloge. Le »Jutro« je približno tako razširjeno kot »Slovenec« in obstoja med tema listoma ardit borba.

V onem poglavju, kjer opisuje dr. Falk stališče jugoslovanskih dnevnikov do sodobne Nemčije, pravi pisatelj o »Slovencu«, da vseskozi vztraja na načelno protinemški črti. Avtor nato navaja v dokaz svoje trditve celo vneto uvodnikov, »ki jih je »Slovenec« prinesel o sodobni Nemčiji, posebno uvodnik, ki je izšel 21. marca 1935 o nemški nevarnosti. Zelo redko objavlja »Slovenec« svoje napade proti Nemčiji v ostrejši obliki, ampak zna svoje bralce pridobiti s stvarnimi razmotirvanji, da jih potem popelje na fronto proti Nemčiji!

Prihodnjo nedeljo prinesemo dr. Falkovo mnenje o »Jutru«.

Vsaka slovenska hiša dopisuje na dopisnicah SV. CIRILA in METODA. Na vsaki pošti samo Din 1.—

Dr. Spaho za strojevodje in kurjače

Belgrad, 17. avgusta. AA. Prometni minister dr. Mehmed Spaho je sprejel 13. t. m. v svojem kabinetu organizacijo strokovnega društva strojevodij državnih železnic in ladij, ki so mu izročili načrt zakona o strojevodjih in resolucijo 15. kongresa.

Minister dr. Spaho je prevzel načrt zakona in resolucijo, in je zastopstvu strojevodij izjavil:

Kot resorni minister, čeprav nisem strokovnjak, čutim iskreno, najsi že potujem, ali ne, z dvema glavnima osebama v vsakem vlaku, to sta strojevodja in kurjač. Poznam njuno težavno, naporno in odgovorno službo, in sem prepričan, da je zakon iz leta 1931 kršil pravice strojevodij. Nesporno je, da se tudi ostali železniški uslužbenci nahajajo v slabem položaju. Nesporno pa so v tem oziru na najslabšem strojevodje zaradi svoje odgovornosti v službi. Zato čutim do njih največjo naklonjenost. Zgodilo se je, da se je temu ali onemu strojevodji pri prekatégoriziranju storila krivica in da je kurjač po zvanju ali kategoriji postal starejši od strojevodje. Prosim vas, gospod predsednik, da mi podobne primere takoj pismeno sporočite, da ga bom mogel upravnim potom urediti v korist vaših članov ne glede na to, ali bo ta ukrep združen tudi z materialnimi izdatki. Izredno sem zadovoljen, da se v dveh letih mojega ministirovanja ni zgodil niti en primer, ki bi mogel obsestati moje sodelnike — železniško osebo, zlasti pa strojevodje. Upam, da bodo strojevodje tudi v bodoče posvetili ves svoj trud, in vso svojo dobro voljo našemu prometu, tako da bo stal na sedanji zgledni višini. S svoje strani bom storil vse, da ugodim upravičenim zahtevam strojevodij.

Belgrad, 17. avgusta. AA. Rok za prijavo vžigalnikov je potekel. Nekateri dnevnik so pisali o uničevanju zaplenjenih vžigalnikov. V teh člankih se je med drugim bralo, da se rok za prijavo vžigalnikov podaljša do 1. septembra t. l. To pa ni res, ker je ta rok potekel že 29. julija t. l. in ni podaljšan. Opozarjajo se lastniki vžigalnikov, ki jih do 29. julija t. l. niso prijavili, da jih uničijo, ker bo vsakdo, kdor ima vžigalnik, ne pa tudi posebnega potrdila (izkaznice) kol dokazilo o plačani pristojbini, kaznovan kot tlhotapec.

Osebnosti

Belgrad, 17. avgusta. m. Napredovala sta v 3. skupino 2. stopnje Ludovik Vagaja, ravnatelj realne gimnazije v Novem mestu in Franc Mravljak, ravnatelj realne gimnazije v Celju. — V VII. skupino je napredoval Ivan Medved, profesor na učiteljski v Ljubljani.

Belgrad, 17. avgusta. m. Notranje ministrstvo je odzvelo jugoslovansko državljansko Petru Balu, ki je pristojen v obino Apače, radi vstopa v službo avstrijskega Schutzkorpa.

Belgrad, 17. avgusta. AA. Upokojeni so: A. Nifergal, kontrolor pošte Maribor 1; Anton Boc, poštini inspektor v Celju; Franja Drakulić, insp. pošte Zalec; Franc Prah, inspektor, Majja Meder, Stefan Domec, Ludvik Florenini, višji kontrolorji in Franc Legat, višji prometnik pošte Ljubljana 1; Mirko Bernard, inspektor; Milan Zemljčič in Rudolf Holbezen, višji kontrolorji pošte Maribor 2; Ljudmila Rek, višja kontrolorka pošte Stari trg pri Raketu in Josip Kladnik, višji kontrolor pošte Vransko.

Belgrajske vesti

Paraćin, 17. avgusta. m. Danes je bil tu dobro obiskan shod JRV, ki ga je sklicala krajevna strankina organizacija. Na shodu je govoril najprej predsednik organizacije industrialec Teokarović za njim pa še več strankinih funkcionarjev. Vsi so poudarjali potrebo sprejetja konkordata.

Kraljevo, 17. avgusta. m. Snodi je dospej semkaj vodja fašističnega pokreta Dimitrij Ljotić in obiskal v samostonu Zlič pravoslavne škofa Nikolaja, ki spada v skupino visokih cerkvenih dostojanstvenikov, ki zavzemajo nepomirljivo stališče napram konkordatu. Na drugi strani je znano, da je Ljotić vodil sedanjo kampanjo proti konkordatu, poleg levčarskih elementov, JNS in ostalih političnih odpadnikov in imel močno besedo.

prta mesta v ozadiju. V Valladolidu je bila ubita ena, in ranjene tri žene. V Palenciji je bilo ubito dete in dve ženi.

Salamanca, 17. avgusta. AA. DNB: Včerajšnje nacionalistično poročilo pravi, da je bil sovražnik na asturski fronti odbit. Na santandrujski fronti so legionarji zlomili odpor sovražnika in zavzeli Escuno in Ariojo. Zavzeli so tudi gorski prelaz Puerta del Escuno. Zaplenili so med borbo 7 sov. oklopnih avtomobilov in mnogo materiala. Ujeli so nad 800 mileničkov. Med zaplenjenim vojnim materialom je 19 topov in 9 tankov.

Salamanca, 17. avgusta. AA. (DNB) Včerajšnje poročilo nacionalističnega vrhovnega poveljstva javlja s santandruškega bojišča, da so čete tajske legije prebile sovražni odpor in zavzele mesto Escuno in kraj Ariojo. Nacionalistične čete so znatno prodrele na sever in zavzele pomembne postojanke. V boju so nacionalistične čete zaplenile 6 ruskih tankov in mnogo drugega vojnega gradiva. Sovražnik je izgubil 675 mož. Drugi nacionalistični oddelki so pa zavzeli mnogo važnih postojank poleg Monte Castra ter zaplenili mnogo vojnega gradiva. Med drugim je padlo v nacionalistične roke 19 baterij in 9 tankov.

Pariz, 17. avg. b. Potrjuje se vest, da so nacionalisti prebili republikansko bojno črto pri Santandru na štiri hmelstih. Na teh bojiščih se bojujejo 4 divizije nacionalističnih vojakov.

Belgrad, 17. avgusta. m. Tekom današnjega dneva so si gojenjci Varšavske visoke šole za telesno kulturo ogledali razne zanimivosti naše prestolnice. Opoldne je njim na čast priredil košilo belgrajski župan, večerjo pa jim priredi minister za telesno vzgojo naroda v gardijskem domu.

Belgrad, 17. avg. m. Na predlog gradbenega ministra je ministrski svet sprejel uredbu o podaljšanju roka za izmenjavo platišč na obstoječih tovornih vozilih. Po tej uredbi se rok, ki ga predpisuje zakon o spremembah in dopolnitvah o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih podaljša do 1. aprila 1938. Na predlog teh. oddelka pa lahko banska uprava popravi promet tovornih vozil, ki nimajo predpisanih platišč po čl. 18 uredbi o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih z dne 6. junija 1929. na onih cestah, ki so zgrajene kot sodobne ceste z betonom ali asfaltnom, ali pa tudi na novo zgrajenih makadamskih cestah.

Znižane voznine

Belgrad, 17. avgusta. AA. Prometni minister je dovolil polovično vozno na drž. žel. članom esperantistov za kongres 5. in 6. septembra v Zagrebu; udeležencem slavnostne posvetitve četniških zastav 19. t. m. v Tuzli in udeležencem prvega kongresa pravoslavnih veroučiteljev ljudskih, srednjih in strokovnih šol, ki se bo vršil v Belgradu 7. in 8. septembra. Udeleženci kupijo na odhodni postaji cel vojni listek in jim bo z železniško izkaznico veljal tudi za brezplačno vrnitev.

Moskva, 17. avgusta. c. Danes je imel vrhovni ruski svet sejo, na kateri je potrdil imenovanje Čubarja za finančnega komisarja. Dosedanji komisar Grinko je odstavljen. Za komisarja pošte in telefona je imenovan Birma, dočim je dosedanji komisar odstavljen.

Vrnitev dr. Stojadinovića v Belgrad

Notranji minister dr. Korošec pozdravlja ministrskega predsednika na belgrajskem kolodvoru

Trije vlaki izseljencev

pridejo v soboto in nedeljo v domovino

Polovična voznina

Z odlokom ministrstva za promet br. 16840-37 od 22. julija 1937 je dovoljena za vse udeležence izseljenskega kongresa, ki bo 23. avgusta v Ljubljani, polovična voznina. Udeleženci naj kupijo na postaji celo karto in žel. legitimacijo obr. K. 13. Vsak udeleženec mora dati na kongresu potrditi legitimacijo, da se je udeležil kongresa. Kupljena cela karta s potrjeno legitimacijo velja za brezplačen povratek. Polovična voznina velja od 20. do 24. avgusta za vse vlake in razrede razen ekspresnih vlakov.

Voznja na Brezje pa je itak za vsakega udeleženca z nedeljsko karto polovična od sobote opoldne do ponedeljka opoldne.

Apel novinarjev na podjetja v Sloveniji

Da krijejo izredno visoke stroške svojega razstavnega kataloga, ki bo s svojo popolno bibliografijo slovenskega novinarstva ter drugim materialom pomenil resnično kulturno dejanje, so se slovenski novinarji obrnili samo na večja podjetja Slovenije s povabilom, da inserirajo v tem katalogu.

Ne glede na to, da bo imel razstveni katalog trajno vrednost in bo zaradi tega tudi vsak oglas v njem zelo uspešen — saj bo katalog natiskan v veliki nakladi, z izredno zanimivo vsebino in se bo prodajal po zelo nizki ceni, čeprav bo obsegal nad 300 strani in bo bogato ilustriran — so mogli slovenski novinarji tudi iz drugih razlogov pričakovati, da se bodo vsa podjetja njihovega vabilu rada odzvala. To tem bolj, ker vendar vsa naša podjetja vedo, da so mogla vedno računati na to, da bodo novinarji branili njih interese in da bodo tudi še nadalje navezani na pomoč slovenskega javnega mnenja.

Slovenski novinarji so morali v tem večji meri računati na ugoden odziv naših gospodarskih krogov, ker še nikdar niso nadlegovali nobenega slovenskega podjetja s kakšno prošnjo. Slovenski novinarji so morali glede na to, da bo razstveni katalog podal tudi revijo vseh pomembnejših podjetij Slovenije, upravičeno pričakovati, da bo vsako podjetje smatralo za svojo čast, da je v tej reviji zastopano.

Da se ta cilj doseže, apelirajo slovenski novinarji nujno na vsa večja podjetja Slovenije, ki se njihovega vabilu še niso odzvala, da store to takoj, ker je katalog že v tisku in da pošljejo besedilo svojega inserata na naslov: Jugoslovanske novinarsko združenje, sekcija Ljubljana.

Upamo, da ne bo nobeno pomembnejše podjetje Slovenije tega apela novinarjev prezrlo.

† Ing. agr. Jože Černe

Včeraj je umrl v splošni bolnišnici ing. agr. Jože Černe. Še nedavno je korajžno delal, pripravil realizacijo svojih načrtov, nas večkrat obiskal ter se z nami dogovarjal glede dela, a sedaj ga je po kratki bolezni pobrala neizprosna smrt. Njegovo ime je bilo znano po vsej slovenski deželi, saj je pisal v listih, predaval v radiu in po deželi, ker je bil znan kmetijski strokovnjak. Rojen leta 1901 je po končanih srednješolskih študijah šel v Zagreb, kjer je končal kmetijsko fakulteto in bil diplomiran. Že tedaj se je pokazalo veliko njegovo zanimanje za naše kmetijstvo, prav posebno pa ga je mikalo semenogojstvo ter je v tej panogi postal priznan strokovnjak-specialist. Po študijah je nastopil službo ter je služboval med drugim v Belju in Našicah, več let pa tudi na banski upravi, dokler ga leta 1932 obenem z drugimi tovariši ni doletela nenadna redukcija. Zadnja leta se je vrgel na kmetijsko prosvetno delo ter je veliko pisal, sodeloval tudi pri »Slovenec« in »Domo-ljubec«, kjer je pisal kmetijske nasvete in sploh članke o kmetijskem gospodarstvu. Sredi dela, pa še aredi večjih načrtov, katere je imel etalno pred očmi, ga je doletela smrt. Komaj dober teden je bil v bolnišnici. Njegovi žalujoči soproggi ge. Mariji roj. Heferle ter vsemu njegovemu sorodstvu izrekamo najiskrenejše sožalje! Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek ob 16. izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu. — Naj mu sveti večna luč!

Prosvetni tabor v Boštanju

bo 29. avgusta (za en teden preložen). Program isti kakor že objavljen. Prijezdo odlični gostje. Blagoslovitev novega doma, ki bo nosil ime: Jegličev dom. — Pri nastopu sodelujejo člani, dekleta in mladi, tudi telovadci na orodju.

Gosenice tudi v Slov. goricah

»Slovenec« je iz Maribora že poročal, da so se v mariborski okolici pojavile gosenice v takih množinah, kakor jih najstarejši ljudje ne pomnijo, in da so že uničile vse zeljnike v Mariboru in njegovi okolici. Enaka nadloga je zadelata tudi Slovenske gorice. Gosenice so se pojavile v takih množinah, da so v par dneh docela uničile vse zeljnike in precej poškodovale druge rastline, predvsem kolerabo. Silno žalostno sliko nudijo vrtovi, ki so vsi opustošeni. Kmetje so z raznimi škropi trdijo uničiti goseničjo golazen, vendar so uspehi te borbe malenkostni. Škoda, ki so jo po Slovenskih goricah povzročile gosenice, je silno velika.

S telovadnega nastopa v Trzinu

Dvajsetletnica bomb in granat

Jesenice, 16. avgusta.

Silno hitro živimo dandanes in sproti pozabljam, kar je bilo včeraj, dogodkov, ki so se odigravali pred desetimi ali celo dvajsetimi leti se pa docela več ne spominjamo. Zato pa ne bi bilo prav, če bi važnega dogodka za Jesenice in vso okolico, ki se je pripetil pred dvajsetimi leti ne osvežili in zlasti mlademu rodu povedali, kakšna stiska je vladala takrat na Jesenicah.

Znano je, da se je morala takorekoč vsa industrija vojujočih se držav preleviti v vojno industrijo, pred vsem seveda železotovarne, v katerih se je izdeloval najrazličnejši vojni material. Tako tudi na Jesenicah. Tovarne na Jesenicah, Javor-niku in Dobravi, kakor tudi Kranjske deželne elektrarne so bile celo pod vojaškim nadzorstvom, dasi je bilo to nadzorstvo več ali manj le nekakšna formalnost in nadzornik, etotnik Müller, je bil sam po sebi dober človek, pač pa so bili njegovi pomočniki, razni renegati in poturice, feldvebelni in kaproli pravi besni, ki so mučili in šikanirali tako vojne ujetnike, ki so bili zaposleni v tovarni, kakor tudi delavstvo samo. Toda to je poglavje zase, ki pa bi ga bilo dobro ob priliki tudi nekoliko obdelati.

Sovražnik je bil dobro informiran, kakšnega pomena so Jesenice s svojo industrijo kakor tudi z važnim strateškim železniškim križiščem. Ker so tudi avstrijske vojaške oblasti imele dober nos in slutile napad na to važno točko, so postavile dve obrambni bateriji, eno nad kolodvorom, kjer je še sedaj videti betonske podstavke, drugo pa na Straži pri Javorniku. Komendant teh baterij je bil nadporočnik Martinek, zel takratnega tehničnega ravnatelja KID Justusa Hofmana.

Jeseničani pa se niso dotli menili za te priprave in niti vojaki sami niso mislili na kak napad, saj so brezskrbno pohajali jeseniške gostilne in si s harmoniko krajšali dolgčas.

14. julija dopoldne je pa jela tovarniška sirena naznanjati zračni napad. Topovi so zagrmeli tako, da so njih glas lahko poznali tudi oni, kateri so bili toliko srečni, da jim ni bilo treba v strelske järke. Zadeli niso nič, pač pa s svojim preuranjenim streljanjem izdali izvidnemu sovražnemu letalcu svoje postojanke.

Nato je bil cel mesec miren, vendar pa je bilo napad pričakovati vsak dan. 14. avgusta, torej, ravno mesec dni potem nekoliko po sedmih zjutraj je pa završalo, od Zirovnice gori je plulo proti Jesenicam štirinajst Capronijev, nekateri so jih v razburjenosti našli celo več. Topovi so grmeli, sirene tulile, bombe pokale, lokomotive žvižgale, granate treskale, ljudje kričali in begali, otroci jokali, skratka, bil je pravecati sodni dan za Jesenice. A tudi zdaj so se še našli ohrabriti možje, ki niso marali v zaklone, marveč radovednost pasli na nenavadnem prizoru. Eden takih je bil tudi ravnokar frontne službe oproščeni tovarniški delavec Pesjak Janez, ki pa je svojo radovednost plačal z življenjem. Bomba, ki je padla za Mencigerjevo hišo, je usmrtila njega in sina hišnega lastnika.

Ob pogledu na dva mrtveca se je pa ljudstvo prestrašilo in vsak najmanjši šum je zadostoval da se je poskrilo po kletih. Za primer naj navedemo ta-le prizor: 16. avgusta popoldne je bil pogreb ubitega Mencigerjevega sina in sicer na jeseniško pokopališče. Ko je sprevoz došel do tovarniške kazine, so nosači spustili nosilnico na sredo ceste in se razbežali, za njimi pa so jo ucvrili tudi vsi ostali pogrebci tako, da je na cesti poleg mrliča ostal samo že pokojni župnik Prijatelj. In kaj je dalo povod temu dogodku? Nič drugega kot ventilator martinarne, ki je brnel slihu propelerju.

Jutranji napad na Jesenice je trajal kakih 10

minut, nakar se je prebivalstvo oddahnilo, a ne za dolgo, malo po eni uri popoldne je zopet zagrmelo. To pot jih je bilo dvanajst in prileteli so iz smeri Bled. Sedaj ni bilo nobenega človeka več na cesti, v par minutah je bilo vse v skrivališčih. Treskalo je, da je bilo groza, vendar nameravnega cilja, tovarne in železniškega mostu, bombe niso dosegle, dasi so padale v bližino. Najbolj poškodovana je bila Jelenčeva hiša in Mencigerjeva, v kateri niso niti ena vrata ostala cela, niti okno.

Komaj so evražna letala izginila za Možakljo, se je oglašil gasilski rog: »Koroška Bela gorila« je šlo od ust do ust preplašenega prebivalstva. Zal, da je bila ta vest le prerisnična. Bombe so zažgale lepo vas Koroško Belo pri čemer je 44 gospodarjem zgorelo tako rekoč vse, tudi živina. Cerkev je tudi že objemal plamen in kuharici iz župnišča se imajo Belani zahvaliti, da imajo še danes orgle, ki so ee že užigale in jih je s škafovm vode pravčasno otela.

Gorelo je dva dni, gasiti je prišlo vojaštvo, a tudi ruski ujetniki so prihitali iz bližnje Dobrave, kjer so bili zaposleni pri gradnji tovarne. Toda Rusi so se slabo izkazali, iskali so le, kje se bo dobilo kaj za pod zobe.

Še en tak razburljiv dan je sledil preden je bilo za Jesenice konec zračne vojske. 17. avgusta je bil dela prost dan, ker je cesar Karol slavlil svoj rojstni dan. Ob desetih dopoldne se je zopet pričelo streljanje, a priletel je en sam aeroplan, ki se je najbrž hotel le prepričati, koliko škode so napravili pred tremi dnevi. Letel je nad Hrušico, nato pa izginil in od tedaj so imeli Jeseničani zopet mir, kajti že dva meseca nato je sledil znani umik fronte pri Kobariidu daleč doli v beneško ravan. tako da takratna tehnika letal še ni bila zmožna napraviti letala, ki bi lahko napravila več sto kilometrov dolgo pot.

Prebivalstvo Jesenic, zlasti pa Koroške Bele se ob dvajsetletnici opisanih dogodkov z grozo spominjajo tistih časov ter prosijo Boga, naj se nikdar več ne vrnejo.

Kako so manifestirali C.M.D in kočevski Sokoli

Napovedovanja in agitiranje vsega slovenskega naprednega in JNSarskega časopisja, naj se za nedeljo, 15. avgusta zbere v Kočevje vse trezno in dosledno slovenstvo, je očitno z ozirom na klavno nedeljsko prireditvev pri večini poštenih Slovencev našletela na gluha ušesa. Ogrornnih po naprednem časopisju napovedanih tisočev in tisočev ljudi in manifestantov na Kočevskem v nedeljo ni bilo mogoče nikjer videti. Videti je bilo, da je večina baje že napovedanih gostov pri odkritju nedoslednosti kočevskih prirediteljev raje ostala doma, nego da bi prišla pomagati manifestirati svojim nacionalnim borcem »nemčurjem« v Kočevje.

Ponedeljsko »Jutro« prinaša na prvi strani poročilo o ogrornnih manifestacijah, ki jih Kočevje od osvobojenja še ni doživelo, kaj šele videti. V svojem poročilu se previdno izmika poročilo o sokolski prireditvi in iz previdnosti tudi — ne imenuje števil gostov, pač pa govori o triumfih nacionalne ideje v Kočevju. Ker je pa to poročilo vse prej kot objektivno, bodi v naslednjem povedanih nekaj konkretnih dejstev!

Po prihodu dopoldanskega vlaka se je razvil od kolodvora sprevoz, ki mu je na čelu šlo nekaj konj, nato godba dravske divizijske oblasti, nekaj

Dan mladine v Trzinu: Sprevoz

praporov nato pa 64 uniformiranih Sokolov, okoli 30 naraščajnikov, nekaj članic in otrok, ki so pod vodstvom svojih načelnikov in voditeljev od časa do časa turobno vzklicali. V zadnjem delu sprevo-da je bilo opaziti tudi 16 četnikov, ki so s praprom, na katerem je bila mrtvaška glava, dajali sprevozdu še žalostnejšo značaj, tako je bil bolj podoben pogrebu kot manifestaciji. Tako se je dejansko uniformiranih Sokolov nahajalo v sprevo-du okoli 120, neuniformiranih pa je bilo tudi okoli 50. Ako se ne bi vršila združeno s sokolsko prireditvijo tudi skupščina CMD, bi na kočevski sokolski prireditvi ne bilo niti 100 ljudi.

Zanimivo je omeniti, da se je v teku dopoldanskih ur pojavil na kočevskih ulicah tudi znani Janez Pucelj iz Velikih Lašč, ki je osamljen in zapuščen od svojih nekdanj tako zvestih volivcev koračil po cesti gori in doli, a na njegovem zaskrbljenem obrazu je bilo videti, da mu nekaj ni prav. Včasih tako močeno zaščitnik svojih zvestih nemških in nemčurjskih volivcev, sedaj pa 100% nezvestoba. Je pač taka usoda.

Skupščina CMD, ki ji je prisostvovalo okoli 150 delegatov, v svojem bistvu ni ničesar novega določila. Kočevsko CMD tvorijo z malenkostnimi izjemami isti ljudje kot sokolsko društvo. — Kakšno nacionalno misijo in delo pa opravlja kočevski Sokol, je bilo čitateljem povedano že v sobotnem Slovencu. Na Kočevskem je bila lansko leto ustanovljena tudi Slovenska Straža, ki ima v bistvu iste namene, kot bi jih morala imeti CMD in Sokol na narodno mešanih ozemljih. Kljub temu, da je ta organizacija še mlada, je izvršila na teritoriju kočevskega okraja že do sedaj ogromno delo. Njeno delo ne obstoji iz prirejanja skupščin in banke-tov, za to pa tudi nima sredstev, verjetno pa je, da je že do sedaj v Kočevju več napravila kot vse tako zvane nacionalne organizacije skupaj.

Po vsem tem lahko s mirno vestjo zaključimo, da nedeljska prireditvev v Kočevju ni bila nič drugega kot praznik kočevskih nemčurjev in JNS-sarjev in zato poštene in zavedni Slovenci takih prireditvev ne želijo več videti, niti o njih kaj elišati.

—Pri lenivosti črev in slabem želodcu z nerazpoložanjem za jed vsled zapeke, naj se rabi že davno znana in učinkovita naravna »Franz-Josefova« grenka voda. Zelo pogosto se potrjuje, da »Franz-Josefova« grenka voda prav posebno koristno domače sredstvo, kadar gre za to, da se zjutraj očisti prebavni kanal s salinskim sredstvom za odprtje.

Ogl. reg. S. br. 3074/33.

Po povodnji še toča

Mirna peč, 16. avgusta.

V nedeljo, to je na Veliki šmaren, je okoli 10. dopoldne prihrumela nenadoma strašna nevihta s točo čez naše vinke gorice; najhuje je prizadeta vas Hmeljčec z okolico, toča je dobesedno oklestila vinograde, nekatere tako, da se ne izplača škropiti z galico, ajda, ki je ravno začela bujno rasti in cveteti, je tako rekoč po toči pokošena. Več ali manj škode je napravila toča tudi okrog Št. Jurja, Globočdola in Knežije na ajdi in po vinogradih, tako da letos ne bomo veseli vinske trgate in tudi ne drugih poljskih pridelkov. O, da bi vsaj za domačo potrebo imeli dovolj kruha in pijače. Pripomniti moramo še to, da se je na ta praznik ravno vršilo cerkveno žegnanje v Hmeljčecu; ravno med duhovnim opravilom je začela toča ropotati in je nekajkrat tako silno treslo v bližini, tako da je neka oseba zakričala, da gori zvonik. Nastala je panika v cerkvi, da so začeli otroci in žene jokati, g. kaplan, ki je ravno prišel s sv. mašo do darovanja, je pomiril vernike in naročil, naj gredo samo moški iz cerkve gasit ogenj, toda hvala Bogu ognja ni bilo nikjer opaziti, pač pa zaslužiti dotična oseba, ki je tak strah povzročila

s svojo neumestno besedo v cerkvi, vse graje pa tudi kazni. Letos moramo res vedno prositi: Treska in hudega vremena, reši nas, Gospod!

Sv. Križ pri Kostanjevici, 16. avg.

V nedeljo, na praznik Vnebovzvetja Marijinega, so se po končani deseti masi pripodili z veliko naglico temni hudourni oblaki; nastal je silen vihar, ki je lomil drevesa in jih celo ruval s korenino, in vsula se je med silnim nalivom toča, debela, rogljasta, pa tudi okrogla, ki jo je nesele postrani, da je tako tem več ssekala in naredila škode. Uničeno je skoraj vse, kar ni bila uničila že poplava 1. avgusta. Uničena je vsa ajda, ki je niti za seme ne bo, pa tudi drugi pridelki so zelo trpeli. Prizadete so zlasti vasi Sv. Križ, Stari grad, Dobrava, Pristava, Znanovi, Buševa vas in še prav posebno Izvir, Stankovo, Kamenica, Čedno. Izmed vinskih goric so zelo prizadete: Zavode, Stari grad in Piroški vrh, precej pa tudi vse druge.

Ljudstvo je obupano in s strahom pričakuje zimo, ker že sedaj mnogi nimajo ne živeža ne krme in zasluzba tudi nobenega. Vsi smo zaskrbljeni, kako naj se prebijemo skozi to nesrečno polno leto.

Drobne novice

Slovenski bogoslovci

Prav neljubo nam je, da je pri objavi programa za počitniški zborovanje slovenskih bogoslovcev pomotoma izpadlo obvestilo o treh predavanjih, ki so jih pripravili bogoslovci sami.

Na Brdcah pri Mozirju se bomo zbrali 23. avgusta, kjer bomo otvorili ob 8. zvečer s slovensimi večernicami v moziški župni cerkvi svoje počitniško zborovanje.

Ker se nismo vseh udeležencev obvestili, javljamo, da je skrbstvo za duhovno obnovo blagovolil prevzeti g. špiritual mariborskega bogoslovja Anton Karo.

Vlak proti Mozirju krene iz Celja ob 16. in vsi udeleženci iz smeri Maribor-Celje in Ljubljana-Celje se lahko poslužijo tega vlaka. Prosimo, da si vsak udeleženec prinese s seboj odoj in dežni plašč, ker so noči hladne in pogosten dež ni izključen.

Pri kresovanju bi ustvarila veselo razpoloženje naša pesem, kakor tudi glasbeni instrumenti, zato, kdor jih ima, naj jih golovo prinese s seboj.

Slovenski bogoslovci — na veselo avdijenje!

Koledar

Sreda, 18. avgusta: Helena, cesarica, Agapit, mučenec.

Novi grobovi

† V Slovenskih Konjicah je umrla gospa Katarina Hrepečnik roj. Janežič, vdova po trgovcu in posestniku. Pokopali jo bodo v četrtek 19. avgusta ob 4 popoldne. Naj v miru počiva, žalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

== Spremembe v upravni službi. Za okrajnega načelnika v Krškem je postavljen dr. Tomšič Jožip, doslej okrajni podnačelnik v istem okraju; za okrajnega načelnika v Smarju pri Jelšah: dr. Karlin Herbert, doslej banški svetnik pri kr. banški upravi v Ljubljani; za okrajnega načelnika v Kamniku: dr. Maraz Dionizij, doslej okrajni načelnik v Smarju pri Jelšah; za okrajnega načelnika v Brezicah: Anton Krajšek, doslej okrajni načelnik v Krškem; okrajni načelnik v breziškem okraju Polkhar je premeščen za banskega svetnika h kr. banški upravi v Ljubljani.

BOUVIER VINO V STEKLENICAH GORNJA RADGONA

— Občni zbor Slovaške družbe bo v soboto, 21. t. m. na Brezjah. Na občnem zboru bosta tudi dve predavanji, in sicer prof. J. Solar: »Pouk materinščine in ljudski šoli je podlaga za nadaljnji pouk v srednji šoli« in priur. Učak: »Karitas in vzgoja«. Na občnem zboru bodo podale svoja poročila tudi podružnice. — Vsi oni, ki utegejo, naj pridejo že prejšnji večer na Brezje na prijateljski sestanek, ki so bili do sedaj prav na Brezjah tako lepi. Ponovno opozarjamo pevce, da je skupna pevska vaja ob 9. Imeli bomo lastno sv. mašo, da ne bomo motili drugih romarjev. — Na veselo avdijenje! — Odbor.

— Predavanja za dekliške krožke in ženske odseke. Zopet se bliža jesen, ko bodo naša društva pričela z delom. Opozarjamo na predavanja, ki so izšla po socialnem tečaju za žene in dekleta v Ljubljani, ki so posebno primerna za naše ženske odseke in dekliške krožke. Pričujoči zvezek obsega 12 predavanj: Žena in kulturni razvoj v preteklosti, Slovenska žena — nositeljica naše kulture, Kaj usposablja ženo za kulturno delo, Žena kulturna delavka v raznih stanovitih, Smisel in namen življenja, Notranja in zunanja samostojnost, Vrednotenje dela, Odgovornost in soddgovornost, Pomen življenjskih skušenj in trpljenja, Sožitje, sodelovanje, naklonjenost, prijateljstvo in ljubezen, Udeleževanje duhovnega materinstva, O ženskem gibanju. Mapa s temi predavanji stane 10 din. Dobi se v upravi »Vigredie«, Ljubljana, Masarykova 12. Odeški in krožki, pridno seгаite po zbirki!

Svoji k svojim!

Za pranje perila uporabljajte vedno le res domače izdelke! To je

PERION

pralni prašek — naš slovenski izdelek.

— Bojevniki-delegati. Dnevni red za plenarno sejo, ki je sklicana za 22. t. m. ob 3 popoldne v Škofji Loki izpolnjujemo v toliko, da se bo na tej seji razpravljalo o doslihi prošnjah za podelitev podpor iz »Colaričevega sklada«. Ker je ta točka dnevnega reda z ozirom na številne prošnje zelo važna, zlasti za podeželske delegate, je udeležba teh na seji nujno potrebna. Zveza bojevnikov. — Poština hranilnica, podružnica v Ljubljani bo sprejela v službo 10 dnevničarjev. Lastnoročno napisane prošnje, kolkovane z 10 din in opremljene z rojstnim listom, npravnstvenim spričevalom in originalnimi šolskimi spričevali naj oddajo prošile osebo v tajništvo zavoda. V poštev pridejo le kandidati, ki imajo državno trgovsko akademijo oziroma abiturientski tečaj oziroma državno dvo-razredno trgovsko šolo in ki niso stari nad 24 let. Moški prošile morajo imeti odslužen kadroviski rok. Od prijavljenih kandidatov bo Poština hranilnica 20 najboljših povabila k polaganju sprejemnega izpita. Po uspehih pri izpitu se bo določil vrstni red kandidatov, od katerih jih bo 10 v tem redu postopoma sprejeli v službo.

— Na državni učiteljski šoli v Ljubljani bo vpisovanje za šolsko leto 1937-1938 dne 7. septembra 1937 za vse oddelke zavoda, in sicer: za gojence in gojence II. in III. razreda učiteljske šole ter za učence in učence II. do IV. razreda obeh vadnic od 9 do 11 v učilnicah, za I. razred učiteljske šole pa ob 8. Vsi na novo prijavljeni se morajo osebno javiti pri ravnateljstvu, oddati z 10 din kolkovane prošnje za sprejem, priložiti izpričevala o nižje-tečajnem izpitu in rojstne liste. Nato bo takoj zdravniška preiskava in preizkušnja posluha. Po odloku prosvetnega ministrstva sme zavod sprejeti letos v I. razred 20 učencev in 10 učenk, ki so naredili nižjetražni izpit na srednji šoli (meščanske šole ne pridejo v poštev) z odličnim ali prav dobrim uspehom, event. tudi učenci s solidnim dobrim uspehom. Sprejmejo se oni, ki 31. decembra 1937 ne bodo stari čez 17 let in so zdravi ter imajo dober posluh. Popravni diplomski izpiti bodo v dnevi od 28. do 31. avgusta 1937, vsi drugi popravni izpiti pa 3. in 4. septembra 1937 ob 8. Natančnejše odredbe za vse oddelke bodo objavljene na doski v šolski veži od 26. avgusta dalje. — Ravnateljstvo.

— Maturanti ljubljanskega učiteljskega 1927. — Svoje desetletnico bomo obhajali ob priliki II. pedagoškega kongresa v Ljubljani. Dobimo se dne 27. avgusta ob 7 zvečer pri Slamiču. — Kdor se namerava udeležiti, naj mi sporoči! Dodič Ivan, Gorje pri Bledu.

— Veliki evharistični kongres v Starem Bečeju. V Starem Bečeju je bil v nedeljo evharistični kongres za Bačko. Udeležilo se ga je 25.000 vernikov, med njimi zelo mnogo Bunjevcev. Kongres je potekal nad vse veličastno.

— Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15 je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, pri odvetnikih, notarjih, trgovcih itd. Izpričevala služijo tudi kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldrugega leta pomočniške prakse, kar je važno za vse, ki se žele posvetiti trgovini. Po-učujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnateljstvo dnevno v pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pismeno ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliški internat.

— Razne tatvine na Ižanskem. Po poročilih orožniške postaje na Igu je bilo od junija doslej na Ižanskem izvršenih več tatvin. Ivanu Zagarju, posestniku na Igu št. 49 je bilo ukradenega za 500 din raznega gospodarskega orodja, tako verige, sekire, vile, kose in konjska oprema. Zagarju Martinu v Iški vasi je neznan tat odnesel kolesa in druge stvari v vrednosti 600 din. Marjeti Novakovi na Igu je nekdo odnesel iz hleva 500 din vreden konjski komat. V Brestu in Lipah so tatovi odnesli več koles. Jožetu Jeraju v Lipah je bilo odpeljano 950 din vredno moško kolo. Izpred gostilne Modic v Brestu je tat izmaknil novo, 1600 din vredno moško kolo.

— Na drž. realni gimnaziji kraljeviča Andreja v Ptuj bomo popravni izpiti rednih dijakov za I., 3., 6. in 7. razred, dalje popravni izpiti privatistov in onih učencev, ki imajo razredni izpit po št. 53 (zaradi bolezni) dne 28. avgusta. Učenci 2. in 5. razreda bodo opravljali popravne izpite dne 30. avgusta. Pismeni popravni izpiti na višjem tečajnem izpitu bodo 30. avgusta, ustni pa za višji in nižji tečajni izpit dne 31. avgusta. Začetek vsakokrat ob 8. Podrobni razpored je nalepljen na šolski oglasni deski. — Ravnateljstvo.

— Na češpljeve kočice je odgovorila s strelom iz puške. V Jelovcu nad Mariborom so pri posestniku Antonu Čepeju želi žito. Ko so šli domači in delavci k južini, je prišlo med Jožefom Klenoškom in Jožefo Zunko do prepira. Zunkova je metala Klenošku kočice od sliv v obraz, ta pa se je razsrdil ter ji je zapretil, da jo bo pretepel. Na te besede pa je odšla Zunkova v svojo nekaj 100 m oddaljeno hišo ter se je vrnila nazaj na njivo z lovsko puško, jo tam nabila ter sprožila strel proti Klenošku. Strel pa je tega zgrešil, pač pa je zadell in ranil Marijo Čepe, ki je stala kakih 10 metrov stran od Klenoške. Čepejevo so morali spraviti v mariborsko bolnišnico, Zunkovo pa so orožniki aretirali. Izgovarja se, da je v jezi hotela Klenoška samo ostrašiti.

— Putnik priredi dva izleta z vlakom: 29. t. m. enodnevni izlet v Belokrajino na žegnanje pri »Treh farah« pri Metliki. Cena: samo vožnji 47 din, vožnja in kosilo 62 din; 5. septembra enodnevni izlet na Rakek k odkritju spomenika blagopokoja kralja Aleksandra I. Predpoldne obisk Postojnske jame. Vse ostale informacije pri biletarnicah Putnik.

— Prepovedan tisk. Drž. tožilstvo v Zagrebu je prepovedalo razpečevanje letaka »Bratci Američkim Hrvatima«, izdanega v Zagrebu od Hrvatske lige julija meseca 1937, in letaka »Hrvatski narodni«, izdanega v Zagrebu julija meseca 1937.

— Izgubil se je gluhonemi fant, star 25 let, srednje postave, podolgačasta bledega obraza, obleden v sivo obleko, iste barve klobuk s povešeni kraji. Na vprašanja odgovarja z kretinami rok in smejočim se obrazom. Če se pri kom ustavi, naj to sporoči občinskemu uradu Pilštani.

— 30 letna Američanka bi rada poročila koso-vskega Metuzalema. V vasi Veliko Ribare na Kosovem polju živi posestnik Bahtijar Košan, ki se ima po pravici za najstarejšega moža v Jugoslaviji. Košan je star nič manj kot 132 let in je v tej svoji svetopisemski starosti še nenavadno dobro duševno in telesno ohranjen. Njegovi pravniki so že zdavnaj poženjeni in imajo otroke, tako da ima ta Metuzalem vsega skupaj 312 potomcev. Letošnjo pomlad so belgajski listi objavili o njem daljša poročila, katera so povzeli številni inozemski listi, med temi tudi iz Amerike. Glas o tem starem možu je šel torej skoraj po vsem svetu in neka prisrčna Američanka je sklenila, da stavi možakarju pravo ženitno ponudbo. Te dni je namreč dobil Košan pismo iz Lincolna v Ameriki, ki mu ga je pisala neka Miss Mary Panwett. Ta dama v pismu ponuja staremu Košanu srce in roko ter pravi, da je prav nič ne moti stoletna razlika med njima, kajti ona je stara komaj 30 let, »ženina« pa 132 let. Stari Košan je bil nad pismom silno začuden in kajpada tudi počaščen. Američanka prosi svojega izvoljenca v pismu za sliko in stari Košan sedaj vsak dan priganja svoja vnuka, ki sta pri njem (stara sta okrog 60 let), da ga peljeta v mesto k fotografu...

— Cigani v Baranji so si izvolili novega kneza. V veliki ciganski naselbini Palači, ki leži med Belim Manastirjem in Branjim Vrhom v Baranji so se pretekle dni zbrali cigani iz vse Baranje, da si izvolijo svojega kneza. Bila sta dva kandidata, ki sta se za svojo agitacijo posluževala zlasti žensk. Izvoljen je bil cigan Pero Živković. Po volitvi, ki je potekala zelo burno, je bila velika ciganska po-jedina, kjer je novoizvoljeni ciganski knez imel na zbrane cigane enourni navdušeni govor.

— Turistični avtobusni izleti v Opatijo-Sušak za 70 din. Informacije Putnik. Gajeva ulica 3. telefon 24-72.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Jesenice

500 romarjev iz Goriške. Danes okrog pol dveh popoldne se pripeljejo na jeseniški kolodvor prvi romarji iz Goriške. Pridejo s posebnim vlakom in se bodo popoldne ustavili na Bledu. Z njimi je tudi goriški nadškof Margott. Na Jesenicah jih bo v imenu cerkve sprejel in pozdravil gosp. duhovni svetnik Kastelic. Pri pozdravu romarjev bo sodeloval tudi pevski zbor 50-tih pevovodij, ki imajo sedaj tečaj v Radovljici in bodo prejšnji večer koncertirali na Jesenicah. K sprejemu in pozdravu prvih romarjev iz Goriške vabimo vse naše meščanstvo. Romarji odidejo potem na Brezje.

Ljubljana

1 Cirilo-Metodijski zbor, znani zagrebški cerkveni zbor, priredi 4. oktobra ali 8. novembra v Ljubljani svoj koncert slovenskih cerkvenih pesmi. Zbor bo nastopil kompakten, kakor je nastopal maja meseca na svoje veliki turneji po Italiji, Franciji in Švici, kjer je dosegel velik umetniški uspeh. Dokaz njegove visoke umetniške stopnje je, da je za mesec februar 1938 že angažiran v Italiji za osem koncertov. Tak koncert bo tudi na milanski Seali. Že danes opozarjamo na velik umetniški užitek, ki ga bo zbor nudil ljubljancem na svojem jesenskem koncertu v veliki dvorani hotela »Union«.

1 Sto odvetnikov v Ljubljani. Našo notico pod tem naslovom v včerajšnji številki bi popravili v toliko, da odvetnik g. dr. France Spendal ni prevzel pisarne g. dr. Adlešiča, ampak je svojo pisarno zgolj pridružil pisarni g. ljubljani. župana.

1 Na državni trgovski akademiji v Ljubljani bodo popravni, razredni in dopolnilni izpiti od 25. avgusta do 1. septembra po sporedu, ki je razglašen na uradni deski. Prijave za vpis v I. razred sprejema direktor od 23. do 28. avgusta med 9. in 12. uro. Vpis v vse razrede se bo vršil 1., 2. in 3. septembra od 9. do 12. ure. Podrobnosti na uradni deski.

1 Trgovski tečaj na liceju. Vpisovanje v enoletni trgovski tečaj na liceju bo dne 10. septembra od 9—11 v poslopju mestne gimnazije (na Blei-weisovi cesti). Pogoji za sprejem: dovršena nižja srednja ali meščanska šola z malo maturo in sprejemi izpit iz slovenščine, nemščine in matematike.

1 Vpisovanje v strokovno nadaljevalne šole v Ljubljani. Šolski odbor strokovno nadaljevalnih šol v Ljubljani obvešča mojstre, vajence in starše, da je vpisovanje v strokovno nadaljevalne šole ljubljanske v I. II. in III. razred v nedeljo, dne 22. avgusta 1937 med 8. in 12. uro pri vodstvih strokovno nadaljevalnih šol na Grabnu, pri Sv. Jakobu, na Ledini, na Vrtači in na Prulah. K vpisovanju je priležiti: 1. kurni list, 2. izpričevalo o zadnjem šolanju, 3. učno pogodbo, ki mora biti potrjena od pristojnega združenja, 4. 22.50 din za vpisnino. — Vajenci, ki se bodo vpisali v I. razred, morajo priležiti s seboj poleg zgoraj navedenih listin še zdravniško spričevalo. Šolski odbor opozarja mojstre, da je njihova zakonita dolžnost vpisati vajence v šolo ter skrbeti za točno obiskovanje šole.

1 Mestni fizikat sporoča: Prostori mestnega fizikata v Ljubljani bodo v dnevi 19., 20. in 21. avgusta t. l. zaradi čiščenja in beljenja zaprti. Uradovalo se bo samo za najnujnejše primere. Ambulatorij za nepremožne bo vsak dan ob 10. dopoldne.

1 Statisti za dramo. Drama Narodnega gledališča v Ljubljani potrebuje za prihodnjo sezono več gospodičen in gospodov, ki bi hoteli stalno sodelovati kot etatisti in interpreti manjših vlog. Dame in gospodje, ki imajo za to veselje, naj se javijo v soboto 21. t. m. ob 12. opoldne v dramskem gledališču.

1 Račun o Mahrovih hiši. Pod tem naslovom je »Slovenec« dne 14. t. m. št. 184 pisal med drugim: »...povrh tega ji bode pripadlo potem 60šno stanovanje, ki ga ima do sedaj na razpolago brezplačno družina Vokač...« To pa ne odgovarja resnici. Res je le, da je 60šno stanovanje dosmrtni užitek zakonice gg. Franca in Marije Vokač, ki je vključen na prvem mestu. Brezplačno pa tudi ne uživa, ker so jo za to servituro, ko jo g. Vokač hišo prodal, znesek 500.000 dinarjev odračunal od kupnine. Toliko v pojasnilo, da ne bo preveč škodoželjnosti.

1 Lovci! Ljubljansko okrožje strelske družine ima dne 21. in 22. avgusta t. l. strelske tekme, na katerih sta postavljati tudi dve lovski tarči, stoječi srnaki in bežeči jelen. Vabijo se lovci, da se te tekme udeležijo.

1 Dva mlada potepuha. Policijski stražnik Ivan Zajsek je v ponedeljek po noči prijel pri gorenjem kolodvoru dva mlada dečka, ki sta se tiščala kot dva negodna kosa. Povprašal ju je, od kod prihajata. Pri sebi nista imela nikakih dokumentov. Povedala sta, da sta prišla peš iz Celja, kjer sta bila nekaj časa zaposlena pri nekem cirkusu in ju je gospodar poslal v Ljubljano. Dva dni sta hodila peš iz Celja v Ljubljano. Za enkrat so jima dali na policijsko zavetje in hrano. Poslali ju bodo v njihovo rojstni občini. Eden je iz ptujske, drugi pa iz celjske okolice.

1 Ovadeni inseratni akviziterji. Ljubljanska policija je prejela zelo obširno ovadbo proti 3 nabiralcem naročnikov za neke publikacije. Pod doneti naslovi so nabirali naročnike in inserate za »Adresar Velike Ljubljane«, dalje za »Veliki adresar Ljubljane in industrije dravske banovine« itd. Policija je za enkrat aretirala samo nekega R. A., ki je v bistvu priznal svoje neresne posle. Policija je sestavila obširen seznam oseb, ki so podpisale naročilnice za omenjene adresarje, ki nikdar niso zagledali vsega dne. A. je nad 100 oseb tako odvetnikov, zdravnikov, trgovcev, obrtnikov itd. opeharil za okoli 3000 din. Ljudje so mu naplačevali po 20 do 100 din že naprej. Dva nabiralca pa sta jo pripahala iz Ljubljane. Baje sta nekje na morju.

1 Nočno službo inajno lekarne: dr. Kmet, Dunajska cesta 41; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Maribor

m Prof. dr. Murko v Mariboru. Včeraj se je mudil v Mariboru znani naš učenjak, vseučiliški profesor dr. Murko iz Prage. Obiskal je Studijsko knjižnico in mariborski muzej, sedel se je tudi s prelantom dr. Kovačičem. Sinoci je dr. Murko odpotoval iz Maribora v Ljubljano. Prof. Murko se mudi že ves mesec na počitnicah v Sloveniji.

m Zastopniki češkoslovaškega gasilstva v Mariboru. Včeraj so se vračali skozi Maribor na Češkoslovaško predstavniki češkoslovaškega gasilstva, ki so se udeležili vseslovaškega gasilskega kongresa v Zagrebu. Na mariborski postaji so jih pozdravili zastopniki mariborske gasilske župe in mariborske gasilske čete.

m Učiteljske šolske sester v Mariboru sporoča vsem, ki žele vstopiti v I. letnik, naj takoj predložijo pismeno prošnjo za sprejem, izpričevalo o nižjem tečajnem izpitu in kurni list. Dne 1. septembra naj se javijo ravnateljstvu.

m Smrtna kosa. V Gradcu je umrl v najlepši dobi 34 let g. Teodor Novak, član trvdč Tovarstva stroji d. d. in Vnutek d. z. o. z. v Majšpergu. Truplo blagega pokojnika, katerega so spoštovali vsi zaradi njegovega plemenitega značaja, je bilo prepeljano v Majšperg, kjer bo danes popoldne ob 4 popoldne v večnem počitku v rodbinski mavzolej. Svetila mu večna luč, težko prizadetim staršem in sorodnikom naše globoko sožalje. — V Mariboru je umrl žel. v p. g. Ivan Smerdel, star 68 let. Pogreb bo danes popoldne ob 16 na magdalenskem pokopališču. Plemenitemu pokojniku bodi ohranjen lep spomin, žalujočim naše sožalje!

m Zapiski iz dunajskega parlamenta v Mariboru. Banovinski arhiv v Mariboru je prejel z Dunaja 5 velikih zabojev samih stenografskih zapisnikov iz nekdanjega avstrijskega parlamenta. Ti zapiski se nanašajo na govore in debate o vprašanih slovenskih dežel ter bodo za proučevanje polpre-

Blagoslovitev zastave JSZ na Jesenicah

Jesenice, dne 16. avgusta.

Akademija, ki je bila v soboto zvečer prirejena na vrtu starega Kat. doma, je otvorila slovesnost razvija praporja JSZ-strokovne skupine kovinarjev na Jesenicah. Ker je to prvi prapor, ki se blagoslavlja po vojni, je na slovesnost prišlo mnogo prijateljev tudi iz drugih krajev. Prireditelj na predvečer je oznanilo pokanje topičev in bliski raket z vrta starega Kat. doma, odkoder so se na Jesenicah uspešno širili vsi naši katoliški pokreti. Krekova godba je zaigrala otvoritveno koračico. Na koncu dvorišča je bil pripravljen oder z veliko sliko Jan. Ev. Kreka, zadaj za odrom pa je bil prižgan lep smolni križ. Večina programa akademije so bile pevске točke zborov z Jesenic in Javornika, zborna deklamacija, deklamacija deklet in nagovori funkcionarjev Noča in Pušiča. Posebno lepo je Pušič proslavil delavskega tovariša ministra Gostinčarja, ki se sicer ni mogel udeležiti proslave, in pa botro Lazarjevo Gusti, ki je najstarejša članica JSZ na Jesenicah in poznana katoliška delavka. Akademije se je udeležilo veliko prijateljev in članov JSZ. Iz Ljubljane so bili navzoči gg. Zumer, Pitako, Rozman in dr. Akademije se je udeležil tudi jeseniški župnik g. svetnik Kastelic, dalje član banskega sveta Arnež, za KID pa urednik Avgust Kuhar. V nedeljo dopoldne so imeli vsi člani JSZ skupno sv. mašo, nato je sledila blagoslovitev in zabijanje žebeljkov. Izpred cerkve je sledil spreved, ki je bil vključen silnemu dežju zelo lep. Na vrtu starega Kat. doma je bilo potem javno zborovanje z nagovori gg. Zuma in Jurača, popoldne pa istotam prosta zabava. Prireditve na Jesenicah se je udeležilo članstvo tudi iz Tržiča in celo iz Celja.

tekle naše zgodovine zelo velikega pomena. Zapisnike bo mariborski arhiv uredil ter bodo potem zgodovinarjem na razpolago.

m Asfaltiranje ceste Maribor-Št. Ilj se bo pričelo prihodnje dni ob državni meji. Tvrška Nassimbent, ki vrti dela na tej cesti, je dobila kotle za kuhanje asfalta v Avstriji na posodo, pa sedaj samo čaka, da dovoli carinska komisija uvoz teh kotlov in strojev čez mejo. Asfaltiranje bo potem naglo napredovalo.

m Seznami davčnih osnov za pridobitno za leto 1937 so, kakor sporoča mestno poglavarstvo, davčnim zavezancem na vpogled do 30. avgusta v vložišču mestnega poglavarstva.

m Zanimiv dvoboj bo v nedeljo dopoldne ob pol 9 na Rapidovem igrišču. V 12 lahkoatletskih disciplinah se bodo spoprijeli atleti Maratona in Rapida. Ker bodo na obeh nastopile skoraj izenačene moči, bo prireditelj ljubiteljem športa nudila obilno užitka.

m Podporno društvo železničarjev bo zidalo. Podporno društvo železničarjev v Mariboru namerava pričeti z zidanjem dvonadstropne stanovanjske hiše na vogalni parceli Frankopanske in Radvanjske ceste v bližini kadetnice. V hiši bodo cenena mala stanovanja, v vsakem nadstropju po štiri enosobna in eno dvosobno.

m Načrte za modernizacijo državne ceste Maribor-Fram-Slov. Bistrica si je te dni ogledala posebna komisija iz gradbenega ministrstva ter jih je odobrila. Komisija je pregledala tudi teren ter uvidela nujno potrebo ureditve te ceste.

m Petletnico diplomskega učiteljskega izpita 12. 8. 1932 proslave absolventi mariborskega učiteljskega društva ob 20 v Nabavljani zadruzi.

m Avtomobilske karte severnih držav (Danske, Švedske, Finske in Norveške) ima Tujekoprometna zveza v Mariboru v zalogi ter jih daje zainteresentom ki se zanimajo za potovanje z avtomobili ali motocikli v omenjene države, brezplačno na razpolago.

m Popolen zastoj je nastal v sadni trgovini ter so cene zgodnjim jabolkam, ki so še pred nekaj dnevi znašale 1.50—1.80 din, katastrofalno padle. Izvoz v Nemčijo je namreč povsem prenehal, ker je na nemških tržiščih nastopila cenejša italijanska in avstrijska konkurenca. Naši izvozniki imajo velike zaloge kupljenih jabolk, s katerimi sedaj ne vedo, kam z njimi.

Škofja Loka

Biserna sv. maša ni vsak dan. Redka slavnost, redka čast. Zato je razumljivo, če smo Škofjeločani hoteli imeti svojega častitega rojaka g. kanonika Sušnika kot biseroomašnika tudi v svoji sredici. Če je g. kanonik svojo biserno mašo pri nas ponovil, temu ni vzrok to, kakor bi gledali, kje ga bodo bolj počastili, ko je njegova skromnost tako znana. Prav za prav je bilo tako: Nameravano je bilo, da bo biserna maša samo pri nas. Ko so pa njegovi tovariši gg. kanoniki to zvedeli, so ga s tako silo »napadli«, da se ni mogel ubraniti in se je moral vdati, da ima slovesnost tudi v ljubljanski stolnici. Ker je bila pa Loka najprej v programu, tudi mi nismo hoteli odnehati. In tako je g. kanonik — hočeš nočeš — moral biserno mašo obhajati dvakrat.

To je bilo pri nas preteklo nedeljo, na veliki Marijin praznik, v tukajšnji kapucinski cerkvi. Cerkev je bila bogato v venci prepletena. V slavnostnem sprevedu je spremila v cerkev g. jubilanta vsa samostanska družina; spredaj pa so korakali dečki-križarji in deklice-klarice v svojih ličnih oblekah in z zastavami v rokah. Pred vhom v cerkev je pozdravil častitega jubilanta najprej pater gvardijan, nato en deček-križar, nazadnje pa jubilarov pranečak, petošolec Zihler, sin našega g. župana. Ta pozdrav je sestavila jubilarova nečakinja, uršulinka mati Roza; in sicer resnično umetniško pesnitev, ki jo je mladi dijak z globokim občutkom prednašal, da je bilo res užitek poslušati. Stolni kapitelj je odposlal k slavnosti tri svoje zastopnike: kanonika Šiška in Stroja; dr. Klinar, naš bivši župnik, pa je imel slavnostno pridigo. Gosp. biseroomašnik je s krepkim glasom odpel svojo bisernico. Pri obedu v samostanskem refektoriju je g. biseroomašnik na mnoge zdravice povedal zgodbo izza časa župnikovanja v Selcih, kako mu je ob nekem dolgotrajnem žeganju neki župnik rekel, da »že noče nehati dobro biti«. Tako se godi zdaj tudi njemu: dobrega že noče biti konec! Obenem je povedal, kako je drugemu župniku, ki mu je kosa odsekala nos, da mu je visel čez ustnice, pošteno nazaj prišil, tako da je dobro držalo. — Popoldne pa smo zleteli v naš priljubljeni Crnogrob, kjer so nas pozdravili krasni zvonovi, katerim se vojaka ni mogla priti do živega. Duhovniki so z biseroomašnikom lepo odšli javretanske litanije. Nato pa je bil govor za Marijine družbe: mestno, starošolsko in žabniško, ki so prostorno čistito cerkev precej napolnile. V Crnogrob je vedno lepo, tako pa ne kmalu, kakor ta dan. — Drugo jutro je opravil g. kanonik sv. mašo v nunski cerkvi, ob navzočnosti neeklinje-uršulinke, ki se po strogih pravilih svoje reda redno prišil na slovesnosti ni mogla udeležiti. Redovnice so lepo popevale. Zajutrek v gostini g. župana, pri katerem je delal kratak čas krasen kvartet, je slavnost zaključil. Tako je bilo nazadnje dobrega vendarle konec!

Na ta način smo počastili Ločani ob tej izredni priliki svojega najodličnejšega rojaka. — Smojka.

Kmetijska država hoče postati industrijska

Pred nedavnim je začela priobčevati ugledna »Frankfurter Zeitung« serijo člankov o jugovzhodnih evropskih državah, katere ji je poslal njen poseben dopisnik s pota pod sifro »P«. Tudi o našem gospodarstvu je priobčila nekaj zanimivih člankov, ki kažejo gledanje Nemcev na naš gospodarski razvoj. V tej seriji člankov je posebno zanimiv najnovejši članek, ki je bil objavljen v nedeljo, dne 15. avgusta pod naslovom »Bauernland mit industriellem Ehrgeiz« in podnaslovom: »Jugoslawien sucht den Schlüssel zum eigenen Reichtum«.

Uvodno pravi članek, da se tudi v jugoslovanskem gospodarstvu kot drugod po svetu opaža znatna aktivnost, kakor ni bila zabeležena od ustanovitve države sem. Dočim imamo druge države za vzgled na razpolago že etar vgrajen aparat, mora Jugoslavija na vseh poljih graditi od tal. Politično pomirjenje napreduje in vlada dr. Stojadinovića se je lahko posvetila gospodarskemu in socialnemu delu.

Predvsem je treba tu omeniti svobodo dihanja za kmeta, katerega je vlada po tolikih eksperimentih in odlašanjih sanirala s tem, da mu je znižala dolgoce. To pomeni veliko, kajti kmet je še vedno steber jugoslovanskega razvoja v Jugoslaviji. Ne prikriva pa pri tem zasledjenosti za nadalje delo denarnih zavodov.

Na drugi strani pa se je rentabilnost kmetijstva v Jugoslaviji povečala s tremi dobrimi zaporednimi letinami, katere imenuje srečni slučaj. Na podlagi teh dveh dejstev: olajšanja bremena dolgov in dobrih letin prihaja do zaključka, da je kmetijstvo v naši državi že šlo čez najhujše čase.

Kot prihodno zelo važno nalogo našteva nato odpravo za promet. Veliki deli države še nimajo železnice, ki se sedaj grade in bodo tako ti kraji povezani z ostalim gospodarstvom v državi. Te-

žave so bile z ureditvijo prometnih zvez v goreški strukturi države. Sedaj se dela na tem, da se železniško omrežje prilagodi potrebam in da se zlasti odpre pot k Jadranskemu morju. V ta namen bodo poleg železnice služile tudi ceste in posebej omenja v zvezi s tem tudi primorsko cesto ob vseh naši obali.

Nato ugotavlja, da je občutek o moči populonoma upravičen. Kajti ta mlada država etremi preiti iz »balkanske preteklosti« v evropsko sedanjost in bodočnost. Če bo to uspelo, se bo pokazalo šele v bodočih pokolenjih. Pri tem bo jasno prišlo tudi do tega, da bo mlada država skušala preokoli marsikatero razvojno dobo. Ta skušnjava je posebno močna in apolju industrializacije, za katero ima Jugoslavija dovolj predpogojev. Predvsem ima zadostno surovinsko podlago, ki stopa v današnji gospodarski dobi tako v osrednje. Ima dovolj rud, lesa, klime je ugodna, ravno tako omogoča kakovost zemlje gojitve številnih industrijskih rastlin.

Končno razpravlja članek o rudarski mrzlici pri nas, kateri postavlja nasproti smotrenost. Rudarska mrzlica, ki je zajela široke plasti interesentov in neinteresentov, ko so postale rudarske koncesije že skoraj predmet kavarnskih pogovorov, bo nekega dne prenehala, ne da bi uničila moči dežele. Napačne investicije v predelovalni industriji pa bodo znošne veliko težje. Dosedanji razvoj kaže pomanjkanje smotrenosti na več krajih, ker so konzumne možnosti le preveč optimistično ocenjene. Za potrebe kmetijskega prebivalstva se ne da zgraditi podjetij, ki imajo produkcijo usmerjeno na boljši konzum in ki potrebujejo velike kapitale. Tozadevne bojazni kažejo tudi oni krogi jugoslovanske gospodarske politike, ki v ostalem popolnoma in z dobrimi razlogi potrjujejo potrebnost in smiselnost nadalje industrializacije.

Izvoz pšenice se je že začel

Kot smo že poročali, je večeraj Prizad znižal nakupne cene za pšenico na 164—170 din, kar je še bolj povečalo rezerviranost na trgu. Vendar pa regulira vse trg Prizad, ki je glavni kupec. Poleg Prizada kupuje pšenico naravnost od producentov kakor vsako leto tudi letos vojno ministrstvo. Računa se, da bo vojno ministrstvo kupilo okoli 15-tisoč vagonov pšenice.

Nadajše vedo srbski viri poročati, da so začeli mlini zopet kupovati pšenico. Mlini v juliju niso dosti nakupovali zaradi visokih cen, pa morajo sedaj gledati na izpolnitev svojih zalog.

Po poročilih iz Beograda je došle Prizad kupil okoli 9.000 vagonov pšenice, dočim je v istem času lani odkupil samo 4.800 vagonov, letos torej skoraj še enkrat več, kar je dalo producentom letos 150 milij. din, lani v istem času pa 50 milij. din.

Od kupljene pšenice je Prizad izvozil že 2.000 vagonov v Nemčijo, tako da bo moral za Nemčijo kupiti le še 3.000 vagonov, da izpolni vse svoj kontingent.

Izvoz naše pšenice v Avstrijo. Dunajski listi poročajo, da je Prizad v okvirju pogodbe z Avstrijo glede dobave 5000 vag. pšenice prodal prvo količino Avstriji in sicer 200 vag. Po pogodbi je bila protivrednost poravnana v šilingih.

Železna ruda v Nemčiji

Z ozirom na ustanovitve družbe »Reichswerke für Erzbergbau und Eisenhütten Herman Göring« v Berlinu je zanimivo pisanje črniškega dnevnika »Neue Zürcher Zeitung«, kjer navaja zanimive podatke o ležiščih železne rude v Nemčiji. Na podlagi podatkov iz leta 1933 je ceniti nemške zaloge železne rude na 611 milij. ton. To so ležišča, katera se da takoj ali v kratkem izkoristiti. Druga ležišča, ki so globlje pod zemljo, pa cenijo na sto milijonov ton, težave pa so z njih eksploatacijo. Največja ležišča so v okrajih Isele, Siegerland, ob Lahni in Dillu, Salzgitter na Bavarskem in Hessemskem. Letno produkcijo cenijo na 21,6 milij. ton, kar pomeni, da bi bila ležišča že v 25 letih izčrpana. Na splošno so nemške rude zelo revne na železu. Le v nekaterih primerih vsebujejo več kot 50 odstotkov železa.

V nekaterih krajih so nehali kopati železno rudo že pred vojno, na Saškem leta 1924, v Spessartu pa leta 1924, v severni in srednji Nemčiji leta 1931.

List je mnenja, da bo pomanjkanje železne rude v Nemčiji zaradi izkoriščanja teh ležišč zelo omiljeno, potrebna pa bodo velika sredstva.

Dodatno navajamo še nekaj podatkov iz nemške uradne statistike (v milij. ton):

	prod. žel. rude	sur. železa	jekla
1929	6,37	13,24	16,02
1932	1,42	3,93	5,6
1934	4,34	8,7	11,7
1934	6,04	12,85	16,14
1936	6,4	15,3	19,16
1937 5 mes.		6,4	7,9

K tem podatkom je pripomniti, da obsega nemška statistika od leta 1935 tudi Posarje, ki je bilo dotlej izkazano posebej.

Gospodarska književnost

»Tavole accumulate«, Ivo Lah, OUZD, Ljubljana. Privatne zavarovalnice sprejemajo v zavarovanje načelno le osebe, ki s posebno zdravniško preiskavo dokažejo, da so popolnoma zdrave. Radi take zdravniške izbire (selekcije) zavisi umrljivost zavarovancev ne samo od dosežene starosti, ampak tudi od trajanja zavarovanja, oziroma od pristopne starosti zavarovance. Dvojno stopnjevanje selektne tabele umrljivosti so pa v praksi radi ogromnega dela nezaželeno. Prvotno so se mesto njih uporabljale »agregatne« tabele, ki zavise samo od dosežene starosti zavarovance. Te tabele je izpopolnil aktuar gosp. Vajda. — Gosp. Smolensky od »Generalic« je konstruiral »kompaktno« tabele, ki zavise samo od trajanja zavarovanja. — Končno je gosp. Lah sestavil še »akumulatne« tabele, katere zavise samo od pristopne starosti zavarovance. Od vseh teh tabel dajejo akumulatne tabele kot nadomestilo selektnih tabel pri računu premij in rezerv najboljše in najprejiznejše rezultate. — Brošura 16 strani je pisana v italijanskem jeziku in tiskana v Parizu ob priliki XI. mednarodnega kongresa aktuarjev v juniju leta 1937.

Licitacija za nabavo kabla Maribor—Belgrad. V ponedeljek, dne 16. t. m. bi morala biti v Belgradu licitacija za nabavo kabla Maribor—Belgrad. Prvotno je bilo poročano, da se bodo javile tri trdke s posredovanjem kartela, vendar se na licitaciji ni javila nobena trdka. V zvezi s tem poroča agencija »Jugoslovanski kurir«, da inozemske trdke niso sodelovale zaradi tega, ker je morala vsaka trdka predložiti tudi garancijo za 25 milij. din, vsaka ponudba pa je morala biti takšna, da se povrh e 25.000 din.

Uredba o izrednem cestnem prispevku. Ministrstvo za gradbe je zaključilo sprejem pripomb gospodarskih korporacij k načrtu uredbe o izrednem cestnem prispevku za izkoriščanje državnih in nedržavnih cest. Sedaj bo ministrstvo pristopilo k definitivni redakciji uredbe.

Izvoz suhih češpeli se je začel. V ponedeljek se je začel izvoz suhih češpelj iz naše države. Cene so še enkrat višje kot lani. Cene znašajo franko vagon 2—2,80 din.

Vloga kredita v industriji. V belgajskem tedniku »Privredni pregled« prinaša prof. Vladi-

mir Rosenberg nekatere zanimive podatke o kreditiranju naše industrije na podlagi podatkov o bilancah delniških družb za 1935. Lastna sredstva industrije so znašala 1933 47,96, 1934 45,76, 1935 pa 47,94%, tuja pa v teh letih 52,04, 54,24 in 52,06%. Vrednost investicij industrije je bila leta 1935 ocenjena na 6850 milij., dočim so znašala lastna sredstva industrijskih d. d. 5423 milij. din. Najmanjši je odstotek lastnih sredstev v primeri z investicijami v električnih centralah: 50%, v lesni industriji 54, industrija kamna 56, tekstilni industriji 66% itd. Največji je odstotek v kemični industriji s 107%, v usnjarski industriji 106, gradbeni 98 in rudarski industriji 92%. Vse menične obveznosti industrije znašajo 464,7, nadalje tuzemske 2.912,5, inozemske pa 2.723,2 milij. din. L. 1934 so znašali inozemski krediti 2.633,1 milij. Od 1934 na 1935 so se zmanjšali inozemski krediti v lesni industriji za 150,8, hranilni 60,3 milij., narasli pa v električnih centralah za 124,2, kemični industriji za 69,0, gradbeni za 80,0 milij. itd. Razdelitev kreditov po skupinah upnikov je naslednja: Narodna banka in Drž. hip. banka 610,5 milij., ostali denarni zavodi 1.587,3 milij., preostali kredit 3.902,6 milij. din. Bančni krediti industriji tvorijo 36,3% vseh industrijskih dolgov.

Pančevska ljudska banka, Pančevce izkazuje za 1936 bilanco vsoto 87,96 milij. din, glavnice 10,0 milijonov. Novih vlog je 8,85 milij. din. Terjatve pri Priv. agr. banki za izročene kmete znašajo 29,0 milijonov dinarjev.

Jugoslovansko Shell, d. d. v Zagrebu izkazuje za l. 1936 na glavnico 100 milijonov dinarjev 6,0 milij. din dobička, s čimer je prenos izgube iz prejšnjih let zmanjšan na 8,25 milij. din. Bilančna vsota 317,5 milij. din.

Hrvatsko gospodarsko društvo kot osrednja zadruga v Zagrebu ima za l. 1936 34.376 din izgube pri lastnih sredstvih 0,27 milij. din.

Gospodarski polet v Banatu. Po podatkih Trg. industrijske zbornice v Petrogradu je bilo v 2. četrtletju 1937 registriranih na njenem področju (v oklepajih število odjavljenih obratov in onih obratov, ki so začasno ustavili delo): trgovina 128 (66, oz. 9), industrija 2 (1), gostinstvo 54 (25, -) in prometu 10 (4, 7) podjetij.

Avstrijski izvoz lesa v Italijo. Z Dunaja poročajo, da je bila pred nekaj dnevi konferenca vseh zainteresiranih činiteljev na razdelitvi izvoznega kontingenta za avstrijski les v Italijo in sicer v Bellunu. Prisotni so bili tudi zastopniki pristojnih oblasti. Dosežen je bil popoln sporazum glede ključa za razdelitev, ki bo tvoril podlago za avstrijski izvoz lesa v Italijo.

Dvig avstrijskega izvoza lesa. Z Dunaja poročajo, da se avstrijski izvoz lesa nadalje ugodno razvija. Dosegel je v juliju leta 1936 10.590 vag. letos julija pa je znašal 19.996 vagonov in se je torej podvojil. Tudi v primeri z junijem letos je izvoz narasel, saj je znašal junija letos samo 18.257 vag. Posebno močno je narasel izvoz rezanega lesa, ki se je podvojil. To pomeni, da je bila zaposlenost žag dobra. Izvoz rezanega lesa v Italijo je narasel za 150%. Tudi izvoz okroglega lesa se je podvojil posebno pa je narasel v Italijo, kamor se je podesetoril. Sploh izkazuje vse pogoje izvoza lesa v Italijo. Pri tem računajo Avstriji še na povečanje izvoza v Francijo, ki je dala Avstriji povečanje kontingentov za rezani les.

Borza

Dne 17. avgusta

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen: v Ljubljani je beležili 238 denar, v Zagrebu in Belgradu 237,20 do 238,80.

Avstrijski šiling je v Ljubljani narasel na 8,41—8,51, v Zagrebu na 8,42—8,52, v Belgradu na 8,40—8,50.

Grški boni so beležili v Zagrebu 29,65—31,25, v Belgradu 29,75 denar.

Španske pezete so beležile v Belgradu 3,45 do 3,55.

Nemški čeki so se v Ljubljani malenkostno uvrstili na 12,91—13,11, dočim so v Zagrebu ostali neizpremenjeni na 12,90—13,10, nadalje so beležili za konec avgusta 13 denar, za sredo in konec septembra ter sredo oktobra 12,90—13,10, za konec in sredo oktobra 12,95—13,15. V Belgradu so beležili 12,89—13,00.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 2.421.931 dinarjev, v Belgradu 2.719.000 din. Efektivni promet je znašal v Belgradu 1.074.000 din.

Ljubljana — tečaj s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2394,16—2408,75
Berlin 100 mark	1744,78—1758,66
Bruselj 100 frank	730,57—735,63
Curih 100 frankov	996,45—1003,52
London 1 funt	215,93—217,98
Newyork 100 dolarjev	4308,51—4344,82
Pariz 100 frankov	162,61—164,05
Praga 100 kron	151,43—152,54
Trst 100 lir	227,44—230,52

Curih. — Belgrad 10,00, Pariz 16,33625, London 21,70, Newyork 435,50, Bruselj 73,32, Milan 22,90, Amsterdam 240,10, Berlin 175,20, Dunaj 81 (82,05), Stockholm 111,90, Oslo 109,05, Kopenhagen 96,875, Praga 15,18, Varšava 82,60, Budimpešta 86,25, Ate-ne 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,59, Buenos Aires 131,625.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% invest. posojilo 89,50—90, agrarji 52—53, vojna škoda promptna 407—409, begluške obveznice 75,25—77,25, 4% sev. agrarji 51—53, 8% Blerovo posojilo 93,25—95, 7% Blerovo posojilo 84—86, 7% posojilo DHB 98—100; Trboveljska 250 do 270.

Zagreb, državni papirji: 7% invest. posojilo 89 denar, agrarji 52,50 denar, vojna škoda promptna 406—406,50 (406,50), begluške obveznice 76 denar, dalm. agrarji 74,50 denar, 4% sev. agrarji 52,25 denar, 8% Blerovo posojilo 93,50—94, 7% Blerovo posojilo 84—85, 7% posojilo DHB 100 denar. — Delnice: Narodna banka 7,150 denar, Priv. agrarna banka 195 denar, Trboveljska 250—275 (275), Gutmann 45—51 (45), Osej. liv. 200 blago, Osej. sladk. tov. 197—197,50 (197), Dubrovačka 395—405 (400), Jadr. plov. 380 denar.

Belgrad, državni papirji: 7% invest. posojilo (91), vojna škoda promptna 405,75—406,50 (406, 405,50), za konec decembra 405,50 blago, begluške obvez. 76,50—76,75, dalm. agrarji 74,75—75 (74,75), 8% Blerovo posojilo 94 blago. — Delnice: Narodna banka 7,200 denar, Priv. agrarna banka 202 blago (200).

Dunaj, 17. avgusta. Tudi danes je nadalje obstojala nagibnost k oddajam, ki so potlačile tečaje, vendar so se izpremembe tečajev gibale v izredno ozkih mejah. Beležili so (v oklepajih večerajšnji tečaj): Donavsko-savsko-jadranska 66,40 (66,02), avstrijske stavbne srečke iz leta 1926 17,80; delnice: Narodna banka 164,50 (163,50), Steg 30,25 (30,65), Siemens-Schuckert 173,75, Stewag 29,50 (30,10), Magnesit 96,25 (99,50), Trboveljska 30,55 (30,55), Alpine 54,90 (55,75), Gerg-Hütten 726, Rima Murany 105,50 (105,75), Steyr-Daimler-Puch 244 (246), Leykam 83, Semperit 82,35 (83,25).

Žitni trg

Novi Sad. — Vse nespremenjeno.

Sombor. Pšenica: bč. okol. Sombor, srem. in slav. 164—166, gšč. 165—167, ban. 163—165, gban. 166—168, bč. ladja Kanal 167—169, bč. ladja Begej 168—170, bč. in ban. Tisa šlep 168—170. Oves, rž, ječmen in koruza neizpremenjeni. Moka Ogg 265—275, št. 2 245—255, 5 230—240, 6 200—210, 7 165—175, 8 125—130. Otrobi neizpremenjeni. Fi-žol ne notira. Tendencia neizpremenjena. Promet 36 vagonov.

Živina

Dunajski prašičji sejem 17. avgusta: Priganih je bilo 5.612 pršutarjev in 5.549 špeharjev, skupno 11.161 glav, od tega iz Avstrije 2.611, iz inozemstva pa 8.550 glav. Zaradi velike ponudbe so se špeharji pocenili za 2 groša, proti koncu sejma celo za nekoliko več. Dobri težki poljski prašiči so pa imeli čvrste cene, težki špeharji pa so se pocenili za 1—2 groša pri kg žive teže. Beležili so: I. špeharji 1,51—1,52, srednjeveliki špeharji 1,49—1,50, stari špeharji 1,45—1,49, kmetski 1,52—1,60, križani špeharji 1,65—1,73, pršutarji 1,57—1,86 šil. za kg žive teže.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Determinizem in fizikalna slika sveta. Predaval v okviru Filozofskega društva v Ljubljani dne 16. januarja 1937 profesor Rihard Zupančič. Knjižica obsega 57 strani in stane 8 din, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Ta razprava je upoštevanja vredna pridobitev na polju fizikalno-kritične slovenske literature ter jo je smatrati kot novo k vprašanju moderne fizike. Radi boljšega in sistematičnega pregleda moramo celo razpravo razdeliti v štiri poglavja, od katerih lahko smatramo prva tri kot uvodna, s katerimi nas avtor kritično seznanja z gotovimi pojmi, ki omogočajo razumevanje vprašanja determinizma in indeterminizma. V nadaljnjem nam razlaga mehanično sliko sveta na podlagi klasičnega razumevanja prostora, časa s pomočjo drugega temeljnega zakona termodinamike itd. — Nato pa nas popelje na trivialen način s pomočjo razširitev Pitagorovega izreka v Riemannovo geometrijo. To pot je ubral najbrže zaradi lažjega razumevanja (razprava je namenjena tudi filozofom in ne samo fizikom). Na precej nazoren način pa popelje čitatelja v posebno in splošno relativnostno teorijo. Vsak, kogar zanima znanstvena stran tega vprašanja, bo gotovo egeel po brošuri in jo čital z zanimanjem in užitek. Posebno čitatelje obeh dr. Vidmarjevih del (>Moj pogled v svet« in >Oselek nocoj«), opozarjamo na to delce, v katerem bodo našli temeljito razlago tega predmeta.

Kulturni obzornik

Ruska razprava Slovenca

Ruska razprava Slovenca. Knjižničar praško »Slovenska knjižnica« in lektor na univerzi dr. O. Berkopec, je napisal v zadnji številki »Slovaca«, ki jo urejuje dr. Murko, razpravo v rusčini »Puškinskie perevody serbohrvatskih narodnih pesenc«. V tej študiji, pisani z vsem znanstvenim aparatom, avtor razbere najprej vse razmerje Puškina do jugoslovanskih pesmi ter navaja vsa literatura tega predmeta. Znano je, da se je Puškin kmalu za interesiral za srbsko narodno pesem ter je že v Kišinjevu zapisoval srbske pripovedke, kakor so mu jih pravili srbski emigranti iz časa Karadžor-dževega upora. Tedaj je napisal tudi pesem »Karadžordžicevi hećerke«, iz poznjših let pa je odlo-mek pesmi »Razjeli se je Jurij Petrović« ter cel ciklus »Pesmi zapadnih Slovanov«, kakor je naslo-vil 16 pesmi, oz. 17, ker spada vanj tudi prevod slavne pesmi »Kaj se beli na zeleni gorici« (Asan-agninica), katere fragmente so našli šele pozneje. O tem ciklu so bili mnjenja, da vsebuje prevode iz srbskohrvatskih in čeških narodnih pesmi, toda raziskovalci so dognali, da je 11 pesmi prevod iz Merimejevih potrjenih srbskih pesmi iz znane-ga literarnega falsifikata »La Guzla«, 3 izmed njih so originalne pesmi, 3 pa so neposredno prevedene iz srbskohrvatskega izvirnika. Dočim so se z drugimi prevodi in celotno problematiko tega cikla pečali že najrazličnejši puškinologi, je Berkopec vzel za predmet svoje študije samo te tri preve-dene pesmi: »Slovace«, »Sestra in brat« ter »Asan-agninica« — ter natanko razbral vse znanstveno gradivo in prinesel nove ugotovitve. Berkopec je ugotovil, da Puškin ni vzel izvirnikov iz prve izdaje Vukovih pesmi, kakor se je dozdaj mislilo, temveč zagotovo šele iz druge iz l. 1824, za katero

je ugotovljeno, da jo je imel v svoji knjižnici. Pe-sem »Slovace« je celo svojerodno prepisal v srbo-hrvatsčini. Na podlagi rokopisa (fotografije) kritič-no pregleda vse tiskane izdaje te pesmi, ki jih označi za napačne (Jakuškin) ter tudi korigira na njih osnovi napačne zaključke. Pride do zaključka, da je P. ni prevedel napačno iz nerazumevanja, temveč iz svojega razpoloženja, ki je terjalo dru-gačen konec, kot pa ga ima v izvirniku ter je tako pesem — ne prevedel — temveč prepel, prilagodil svojemu notranjemu razpoloženju. Drugi pesmi »Sestra in brat« je spremenil naslov (pre): Bog nikome dužan ne ostaje, v ostalem pa je po smislu ločni prevod približal ruskemu narodnemu duhu s figurami iz ruske narodne pesni. Pri tretji pesmi »Asanagninica« ni Puškin rabil nobenih drugih pre-odov, ki jih je bilo tedaj že precej (Göthe, Talvy, Merimee) temveč je prevajal samostojno, kar se vidi tudi iz nekih izrazov, ki jih je napačno prevel (namesto oče, tvoj mož, namesto ded — tvoj brat). Po natančnem filološkem razboru je Berkopec pri-šel do zaključka, da je Puškin prevajal z izredno finim pesniškim smislom in ljubeznijo do jezika in umetnostnih lepot izvirnika. Ni se držal suženj-sko metra izvirnika, če je videl, da bi v drugem metru lepše podal vsa lepota originala: zato je mišlil pri prevodu predvsem na umetniško vred-nost pesmi in ne morda na etnografski ter filološki. — Tako je ta razprava, čeprav razrešuje razmeroma malenkostni problem prevoda treh pesmi, vendarle najtežnejši donesek Slovenca k Puškinovi proslavi, kajti v puškinologijo prinaša nekaj novih stvarnih filoloških ugotovitev, ki po-menjajo pozitivni donesek k trdnemu razumeva-nju Puškina. — Id.

Glasba in poezija. Znano je, da se literarna kri-tika zelo rada naslanja pri svojih oznakah na naj-različnejše druge umetnosti, ter na pr. poezijo označuje z merili iz plastične umetnosti tako, da govorimo o baroku v literaturi, o plasiški izraza,

o impresionistični pokrajini v romanu, o zabrisa-nih siluetah itd. Tega razmerja med literaturo in likovnimi umetnostmi se je prvi dotaknil že davno Lessing v »Lakoontus in ga v l. delu obdelal. Toda v drugem delu je hotel podvreči kritičnemu motrenju razmerje literature do muzike, česar pa ni končal. Zdaj se je tega problema lotil mladi poljski slavist Tadeusz Szulc v delu »Muzyka v dziele literackiem« (Glasba v književnem delu) v zbirki »Studia z zakresu historii literatury polskiej, nr. 14« (Warszawa 1937). Delo mladega polo-nista ima dva dela: prvi del, pod naslovom »Geneza« podaja razvoj raznih gledišč na razmerje poezije do muzike, oziroma boljše: na muzikalni element v literarnem delu. Avtor tu poudarja, da je romantika postavila muziko za izraz tega, kar je bilo najbolj bistveno v človeku in h čemer se je obračal z vsem svojim notranjim brepenenjem, namreč za izraz Absolutnosti, neizmernih perspek-tiv neskončnosti, kamor so ga vodile ideje Kantac. Ko se tako ozre avtor na dugo dobo, na njih poezijo kakor tudi kritiko, pride do zaključka, da je »muzika« v teh delih predstavljalna vedno roman-tično dediščino, izražala romantično pojmovanje umetnosti in romantičnega brepenjenja ter tečnje, ustvariti tako delo, ki naj bi s svojo ekspresijo po-dalo tudi polni izraz pesnikovega ustvarjalnega de-janja. S tem je že podal svojo tezo in muziko v literarnem delu označil za romantični element. V drugem delu pa se peča s kritiko, kateri očita in z dokazi kaže, kako pogrešno včasih rabi analogije iz glasbenega področja pri ocenjevanju in karak-teristiki literarnih del. V sistematičnem razboru, ki sledi, dokazuje, da so ritem, melodija in rima, ki veljajo za muzikalni element, obenem tudi čisto literarne vrline, čeprav pa se bori proti medse-bojnim analogijam, ne more preprečiti, da bi pri-spodobe, ki so iz muzikalnega področja prenešene na literaturo, ne bile koristno sredstvo za čim po-polnejšo oznako literarnega dela. (Prof. Z. Lem-picki.)

Ljudski oder št. 6. zaključuje svoj četrti letnik ter prinaša med drugim zanimivo bilanco vsega oderskega udejstvovanja na Slovenskem tokom tega leta pod naslovom »Kaj nam pove naša sta-tistika?« Tu ugotavlja pisec J. Moder, da se sezona na deželi začela decembra in traja do aprila, po leti pa da igrati le večje fare na prostem. Druga ugotovitev je, da so največ igrali na deželi Grego-rinovega »Kralja z nebec, kar da misliti, da fara nujno potrebuje vsaj enkrat na leto kake mogočne kolektivne drame. Dalje ugotavlja, da manjka Slo-vencem novih dram ter da ljudski odri še vedno ljubijo stare igre. Članek ostro napada razne di-letantske »dramatizacije« znanih romanov, ki jih danes kar mgoli po naši deželi (na pr. »Pod svo-bodnim soncem« itd.). Da pa se ne igravo v taki meri drame iz založbe »Ljudskega odrca« pa vidi vzrok v tem, da je zanjo potrebna nova oderska tehnika — in mi pravimo: tudi nov duh! — ki jih bo šele omogočil. Članek da mnogo misli k pro-blemu naše ljudske dramatike in dramskega dela v naših prosvetnih domovih. — Druge članke je napisal N. Kuret in govore o novi igri med nami ter pozorišču na prostem. »Naši uspehi vsebujejo poročila iger na prostem, ki so plod že novega igranja (v Smihelu, Čemšeniku, Grobljah). Zapiski poročajo o odrskih zanimivostih na svetu. Za-ključna beseda pravi, da bo revija »Ljudski oder« v svojem petem letniku spremenila obliko, ter bo izhajala v priročnojem formatu šestkrat letno do 240 str. in bo stala 80 din.

Glasovi kongregacije šolskih sester v Mari-boru (št. 6) prinašajo svoja poročila iz vseh samo-stanskih družin, raztresenih po Sloveniji in Jugo-slaviji. Ta številka je posvečena pokojnemu nad-škofu dr. Jegliču. Med ostalimi sta — poleg pisem iz raznih družin — zanimiva oddelka »Duhovna hranac« in »Poklicno gradivo«, doneski dr. Lukma-na, škofa Jegliča, škofa Slomška, prof. Ozvalda in s. V. Donaj. V oddelku »Lepos

Sin veleuma

Iz Pariza poročajo, da je bilo v teh dneh v časopisih, da je v Parizu umrl Auguste Beuret, ubogi poblastni starček. Večina ljudi se ni niti zmenila za vrstico te objave. In vendar je bil ta Auguste Beuret edini sin velikega umetnika, tudi pri nas slavljenega kiparja Rodina. Posebni so pa vzroki za to, da ni imel priimka svojega očeta in da je umrl v neskončni bedi in revščini ko zavržena žival.

Rodin, častivec telesne lepote, je bil že ob rojstvu svojega sina razočaran. Sinček je bil grdega obraza, že v zibelki je kazal znake otopenosti. Pod najtežjimi okoliščinami je mati rodila to dete takrat, ko si je moral Rodin še z rokodelstvom služiti tisto, kar je potreboval za razvoj svojih idealov. Ona je bila dekle najpreprostejšega stanu, on pa ji je nalagal vsa bremena bednega gospodinjstva. Druga vesolja ji ni privoščil. V svojih štirih stenah je bil Rodin samogoltni tiran, redkobeseden je bil in zahteven zlasti s svojo ženo, ki je izhajala kakor on — iz najnižjih slojev in ki je zanj kuhala in prala.

Vsa dela je izvrševala tiho in požrtvovalno, nikoli se ni zoperstavila, nikoli zahtevala vpogleda v duhovne zadeve Rodina. Bila mu je dekla, da bi dejali, da je bila v tem tudi ona duševni velikan, če bi ne vedeli, da je spadala k tistim, ki so že rojeni za dekle. Nikoli ji ni prišlo na mar, da ima tudi ona kake pravice. Ostala je gospodična Beuret in ni znano, ali je kdaj upala ali zahtevala, da postane gospa Rodinova.

Potem se je rodil sin, nezaželeni družinski prirastek, napotje umetniku, ki je zahteval mir in snago, ki pa ni vedel, kaj je družina. Ze so ga začele mučiti uganke gotoljskih katedral in skrivnosti Vener iz Mila. Otrok s spačenim obrazom ga je le motil in tem bolj, čim bolj se je Rodinov genij razvijal. Sicer je dal fantku svoje ime (Auguste), da bi ga pa iz brezimnega nič dvignil k sebi, mu še na mar ni prišlo. Svojega sina ni pozakonil, tudi takrat ne, ko se je Rodin odločil, da se, seveda šele na svoji smrtni postelji, poroči z gospodično Beuretovo, da bi tako vsaj z dediščino prejela tisto plačilo, ki ga je dolga desetletja trdega dela zanj prejela le v obliki nekaterih obel in malo hrane.

Sin, Auguste Beuret, je začel hoditi v šolo. A nikoli mu ni kaj trajnega hotelo v glavo. Oče je bil tedaj pač zadosti bogat, da bi bil dal sina zasebno poučevati. A niti spomnil se ni tega. Auguste Beuret se je komaj naučil črkovati. Duhovnega teka torej ni kazal, tem bolj pa živalskega. Da bi ga zastoj ne redil, ga je oče prisilil, naj dela tisto kar mati. Auguste Beuret je moral ribati, pometati, po očetovi delavnici brisati prah po kipih. Bil je jako marljiv, prav tako molčeč in skromen ko mati in prav tako boječ, da bi česa ne pokvaril in bi ne bil posovan.

Nekega jutra, ko je umival okna, se mu je zvrtil. Telebnil je na pločnik. Ko so ga odpravili iz bolnišnice, ni mogel niti teh del več opravljati. Oče ni poznal šale. On je živel v svetu večnih

lepote. On si je izklesal svoj lastni genij in simbole genijev, ki so mu bili sorodni. Njegov pomagač naj bi čepel brez dela, niti tal ni mogel več poribati? Ven z njim!

Auguste Beuret si je iskal zaslužka kot nosač pohištva, česar pa seveda ni zmozel. Poskušal je nabirati cunje. To je šlo. S tem, da je iztikal po pariških smetiščih, da je zbiral cunje, ki so bile še za kaj, si je toliko prislužil, da ni od lakote umrl. Pariški cunjarji so poseben stan, ki se kar vržejo na blato in smeti, ki venomer iztikajo okoli po vele mestu in okolici. Celo najcenejša bivališča in prenočišča jih ne sprejmejo pod streho. Zatorej bivajo po kleteh, podstrešjih; če ni na gruču in kamenju nobenega prostora, pa epijo stojé. Saj dosti itak ne epijo; medtem ko Pariz še počiva in ko se pariški ponočnjaki vračajo z zabavišč domov, so cunjarji že na delu. Edino, kar jim lajša njih delo, je navada, ki je še ponekod v Parizu niso opustili, da pustijo zaboj s smetmi pred vrati. Le časih se morajo cunjarji vojskovati s psi, ki si želijo isto, kar cunjarji ljubijo.

Do svetovne vojne je ostal Auguste Beuret pri svoji družbi. Še nekaj več sreče je imel ko nje-

govni tovariši s ceste. Pred vrati vele mesta je namreč odkril barako brez gospodarja in v njej je bilo prostora za dve osebi, zanj in še za neko žensko, ki se je iz hvaležnosti za njeno skrb zanj, poročil z njo. Iz tega sklepamo, da je Auguste Beuret, dasi slabega razuma, vendar bolje razumel ko njegov veliki oče, kaj razveseli srce preproste ženske...

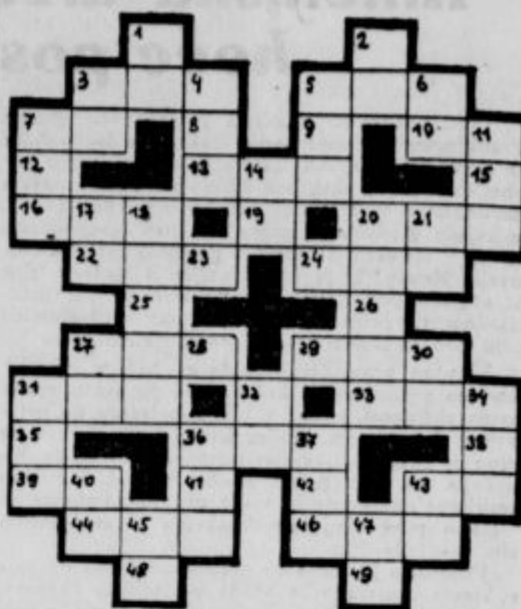
Potem so začeli »Zeppelin« metati bombe na Pariz in nemške granate so padale do predmestij. Rodin se je bal za svoje marmorne bogove. Treba mu je bilo človeka, ki bi pazil nanje. A možki so bili odšli iz Pariza. Rodin se je spomnil svojega sina. Tako je imel Auguste Beuret spet za nekaj časa streho, ki ni niti deževalo niti pihalo skozi njo. Celó svojo ženo je smel privesti s seboj. A ko so začele zavezniške čete korakati v Pariz, je Rodin ukazal paru, naj se vrne nazaj v barako. Brez besede sta slušala. Auguste Beuret je spet nabiral cunje in žena mu je pomagala. Njo so pokopali in on je nabiral sam, dokler ga niso na pločniku pobrali, ga odpelali v bolnišnico in ga na občinske stroške pokopali.

Do poslednjega vzdihljaja je zamočal svojo skrivnost, da bi ne omadeževal nesmrtnosti svojega očeta. Nedolžno in hrabro je živel, da skoraj ni zaslužil te hude usode, da se je rodil in da je umrl kot sin veleuma, kateri je bil v zvezi z bogovi in ki zato ni poznal bridkosti majhnih ljudi...

Pogled na Šangaj in sicer na del mesta z imenom Šapaj, ki ga Japonci najbolj oblegajo

Križanica

V vsak prostorček vstavi po dve črki ne ozi-
raje se na besedni zlog.

Vodoravno: 1. časovna členica, 2. kemično zna-
menje za telec, 3. v gospodinjstvu uporabljena
voda, 5. izraz za papeški dvor, 7. pevka točka za
dva glasova, 8. izraz pri kartanju, 9. glavna reka
v severni Italiji, 10. del telesa, 12. primorska čle-
nica, 13. manjša cerkev, 15. italijanska nota, 16.
jed iz kuhanih jabolk, 19. kaz. zaimek, 20. Straus-
sova opera, 22. večji kraj na Gorenjskem pri raz-
vodu med Jadranskim in Crnim morjem, 24. ju-
žen sad, 25. predlog s tožilnikom, 26. izraz za
upanje, 27. znamenit madžarski dramatik (r. 1878),
29. izraz za prirodo, 31. človek vdan skrivnostnim
naukom, 32. matematični izraz, 33. važno albansko
mesto, 35. italijanska nota, 36. mesni izdelek, 38.
vzklik za poganjanje konj, 39. Ibsenova drama,
41. osebni zaimek, 42. prislov kraja, 43. gozdno
drevo, 44. fotografski aparat, 46. železniška postaja
pred Zidanim mostom, 48. egiptovsko božanstvo
sonca, 49. kratica za približno.

Navpično: 1. tujka za trgovskega pomočnika,
2. italijansko pristanišče ob Jadranskem morju,
3. tujka za pesnika, 4. kraj blizu Bohinjske Bistrice,
5. obok v obliki polkrogle ali eploh krožne oblike,
6. kraj ob Glini na Hrvaškem, 7. kraj ob Kolpi za-
hodno od Petrinje na Hrvaškem, 11. svetopisemsko
mesto, 14. del noge, 17. glinasta posoda, 18. klju-
čavničarsko orodje, 20. domača beseda za avtono-
mijo, 21. ženska oseba iz Savinjske povesti »Izpod
Golice«, 23. pogojna členica, 24. vprašalna členica,
27. prometna naprava, 28. ploskovna mera, 29.
predlog s tožilnikom, 30. skrajšano moško ime,
ima ga znani igralec narodnega gledališča v Ljub-
ljani, 31. veliko mesto v severni Italiji, 32. klju-
čavničarsko orodje, 34. turško okrožje, 36. tujka za
zabavljico, 37. tujka za zrelostni izpit, 40. leseno
mlinsko korito, 43. železniška postaja pred Ma-
riborom, 45. merilna priprava, 47. skupni izraz za
otroke.

Rešitev magičnih kvadratov:

Prvi kvadrat: 1. Kozak 2. Opava, 3. Zadar,
4. Avala, 5. karat.

Drugi kvadrat: 1. pogon, 2. omara, 3. gabez,
4. arena, 5. nazal.

Tretji kvadrat: 1. koran, 2. obara, 3. razor,
4. aroma, 5. Narat.

Četrti kvadrat: 1. datum, 2. arija, 3. tiger,
4. ujeta, 5. Marat.

Peti kvadrat: 1. Lazar, 2. Atena, 3. zelot,
4. anoda, 5. ratar.

700 letnica Berlina

Letos mine 700 let, odkar je bilo ustanovljeno
sedanje vele mesto Berlin. Na sporedu tega leta so
zato v Berlinu velike proslave in posebna razsta-
višča vsebujejo verno podobo razvoja 700 letnega
mesta ob Sprevi.

Razstava, ki je bila v Berlinu otvorjena 14. t.
m., je razdeljena na 4 dele: zgodovinski kabinet,
vrt v terasah, prostor za strelce in zabavni prostor.
Zgodovinski ali historični kabinet je videti ko ča-
roben baročni vrt v slogu starega berlinskega
Ljudskega vrta. Pred vrati historičnega kabineta
visi zvon, ki je od l. 1582 oznanjal čas na starem
rotovžu v Berlinu. Kabinet je razdeljen na tri
oddelke, ki ponazorjujejo tri razvojne dobe Berlina.
Videti je srednjeveški Berlin, Berlin iz 17. in
18. stoletja in slednjič njegov razvoj v 19. in 20. sto-
letju. Na častnem mestu je razstavljen listina z
28. oktobra 1237, ki je prav za prav povzročila
700 letnico mesta. To je najvažnejša ustanovna li-
stina o postanku mesta Berlina. — Jako zanimiv
je lesen obrazec Berlina iz 13. stoletja. Drugi, iz
lesa izrezljani obrazec prikazuje panoramo Ber-
lina v začetku in sredi 18. stoletja. Devetnajsto in
20. stoletje je nazorno podano v tretjem oddelku
tega kabineta. Na posebnem načrtu je videti nagli
razvoj mesta od l. 1800. Tedaj je imel Berlin 100.000
prebivalcev, sredi 19. stoletja že 400.000, l. 1875
pa jih je imel že milijon. Leta 1902, ko so otvorili
v Berlinu prvo podzemno železnico, se je število
prebivalstva približalo dvema milijonoma. Zdaj pa
je v Berlinu 4 in pol milijona ljudi. Na posebni
risbi vidiš, da se je Berlin v 700 letih obetanka
1200 krat povečal.

V drugem delu razstave, na vrtu s terasami,
vidiš starodavne berlinske plesne, ki jih pleše v
starih nošah 150 posebnih plesalk. Zdaj so oble-
čene v marketenderce, zdaj v noše rokokoja, dalje
v vojake in kuharice in tudi v medvede, da proiz-
vajajo tudi ples medveda, ki je žival z grba mesta
Berlina.

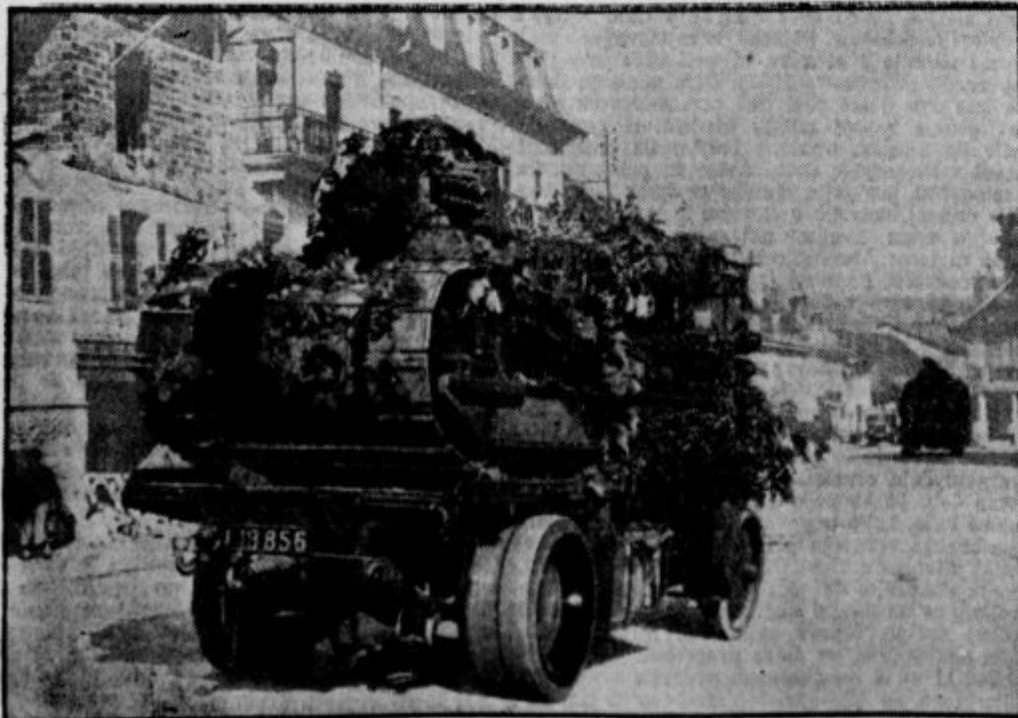
Pošljite naročnino!

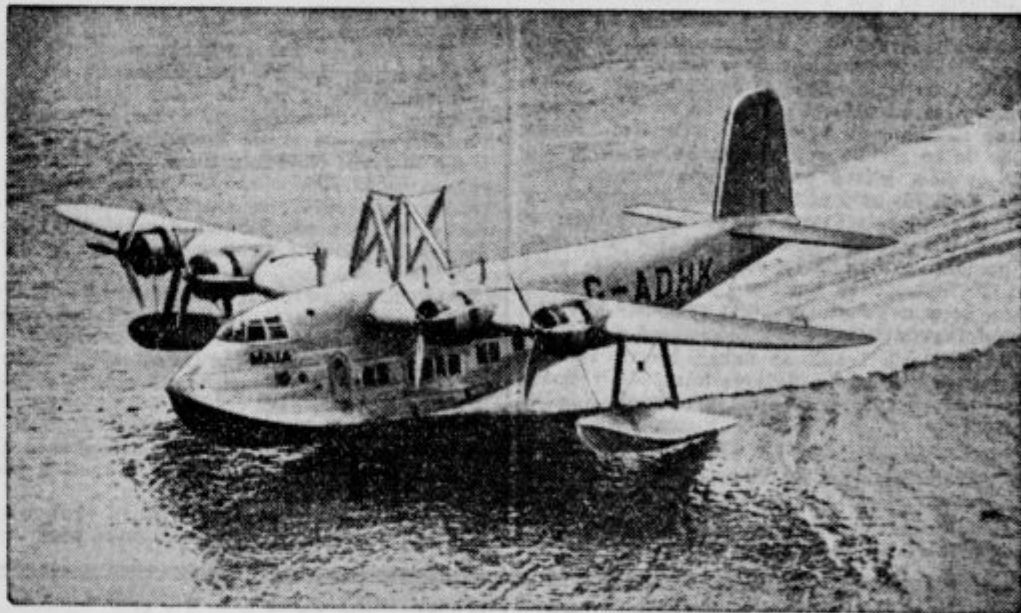
André Beaumont, eden najstarejših francoskih le-
talcev je v starosti 57 let umrl. Beaumont je že
več let pred vojno preletel pot iz Pariza v Rim in
v Anglijo, kar je bilo za tiste čase veliki uspeh

Grozote skrivnih pokopališč

Strašne so vesti poročevalca »Journala des
Débats« o skrivnih pokopališčih, ki so jih spet
odkrili v predmestjih Valencije in Barcelone, kjer
se je hotelo odpočiti na tisoče meščanov, ki si ne
morejo privoščiti kakih potovanj v tuja pokopališča.
Kupi ustreljenih talcev, desničarjev in redovnikov,
katere so bili tedaj le za silo pokopali ondi v plitve
jame, razširjajo strašen smrad in ljudje se bojijo,
da ne bo kakšnih kužnih bolezni. To grozotno
zadevo pa takozvani republikanski listi kar brez
sramu obravnavajo. Zdaj bodo pač morali izkopati
mrtice in objaviti imena nesrečnih žrtev, kolikor
se bodo še dala določiti. Ponekod so jih že začeli
izkopavati in so pri tem videli, kako so bila neka-
tera trupla strašno pohabljen; mnogi so imeli s
pletilkami prebodene oči.

Dobro prekrit tank se pelje po francoskem mestu Rumilly; v Franciji so zdaj velike vojaške vaje

Novi angleški hidroplan za angleško progo čez severni del Atlantskega oceana. Hidroplan (na sli-
ki) vprav preizkuša svoj prvi polet

Pajki so napadli otok

Iz Amsterdama poročajo, da je Holandsko za-
dela nekakšna egiptovska nadloga. Med tem ko
ogroža obrežne kraje morja Yessel in osušene po-
krajine Zuiderskega jezera na mirirajo komarjev
in mušic, so otok Urk v Yesselskem morju napadli
— pajki. Kakor iz pravljice je slišati poročila s tega
otoka. Na milijone velikih črnih pajkov — križev-
cev noč in dan prede svoje pajčevine in jih obeša
poveod, da so hiše, ceste, svetilke kar zastrite s
šivimi pajčolanami — pajčevinami. Če so kaka vrata
le deset minut odprta, je vmes že pajčevina. Okna
so v pajčevinah, pohištvo, posode, obleke.

Pajčevine pajkov-križavcev so na otoku Urku
tudi po meter velike. Brez dvoma pa je ta nadloga
v zvezi z miriradami komarjev in mušic, ki jih
pajki lovijo v svoje mreže. A pajki so pa privabili

Nepraktični sin.

»Lojze, jaz imam zate nevesto: dekle ima to-
liko denarja!«

»Ah, oče, saj veš, jaz ljubim gospodično Jelko!
Ceprav nima denarja, srečen bom pa samo z njo.«

»No, pa čeprav boš srečen — kaj pa imaš od
tega?«

Zdravnik: »Vidite, tamle gre ženska, edina,
katere sem kdaj ljubil.«

Prijatelj: »Zakaj pa jo ne zasnubite in poro-
čite?«

Zdravnik: »Ni mogoče z ozirom na moje do-
hodke, ona je namreč moj najboljši pacient.«

lastovke; toliko jih je priletelo na bogato pojedino,
da je časih nebo kar črno od njih jat. Navzlic
temu, da lastovke močno uničujejo in podijo pajke,
ki so njih pajčevine kar težke samih mušic in ko-
marjev, pa vendar ni niti manj mušic niti ne paj-
kov. Brez dvoma bo šele zima uničila to nizozemsko
»egiptovsko nadlogo«.

»Zakaj si pa sekiro s seboj vzel,«
»Če bi ključek od kovčega izgubil!«

Celje

e Strelska družina v Celju je priredila v okviru Celjske razstave streljanje z malokalibrsko puško. Udeležba je bila zelo lepa, pri tekmah je doseglo 268 strelcev do 50 točk in so vsi dobili lična darila. Tekma, ki je bila 14 dni, je bila v nedeljo zaključena z razdelitvijo daril. Čez 100 točk so dosegli: Dvorjak Karl (Celje) 111, Blumer Fric (Celje) 110, Schmidchen Mario 109, Pipan (Vitanje) 107, Wagner Janko (Celje) 106, Lorber Rudolf (Zalec) 106, Gobec Franjo (Celje) 105, por. Tkalec Jakob (Celje) 105, Jossek Oton (Celje) 105, Sadnik Bruno ml. (Celje) 105, Lakner L. (Celje) 108, Tischler L. (Vitanje) 102, Dečman Herbert (Celje) 102, Hernaus (Celje) 100, Bleichinger Erih (Celje) 100 točk. — V soboto, 28. avgusta, in v nedeljo, 29. avgusta, bo na strelišču v Pečovniku okrogno strelsko tekmovanje ekip in posameznikov Celjskega strelskega okrožja. Priporočamo, da se strelci in prijatelji strelskega športa v čim večjem številu udeležijo tega tekmovanja.

c V prepriju ji je prerezal štiri prste desne roke. V nedeljo, dne 15. avgusta je šla po cesti v Trnovljo Mirnik Marija; 29 letna žena zidarja iz Leskoveca pri Škofji vasi. Na cesti je srečala dva moška, ki sta se prepirala. Ker je poznala oba, je stopila k njima in jo je v jezi eden sunil z nožem in ji prerezal štiri prste desne roke. Prepirlana je bila v bolnišnico.

c V celjski bolnišnici je umrl Jakob Cizej, 55 letni posestniški sin iz Trnave pri Gomilekem. Naj počiva v miru!

c Kino Metropol. Dances »Pred bilko« (Im Angesicht des Kampfes).

c Mestna občina celjska razpisuje nabavo 11 kubičnih metrov borovih plobov, debeline 10 cm, dolžine 3 m, ostrorobne, za izvršitev zagatne stene pri zavarovalnih delih železniškega mosta preko Voglajne. Daljše stranice plobov morajo biti priznane po detajlnem načrtu. Ponudbe je vložiti takoj na mestno poglavarstvo.

Sport

Slovenska javnost mora skrbeti za obstoj SK Ljubljane

Ker do sedaj nismo našli primerne odziva, ki je potreben za efekt tako z nabiralnimi polami, starejšinskimi in podpornimi člani, je bil odbor SK Ljubljane prisiljen izdati bloke z napisom »Akcijski za obnovitev igrišča SK Ljubljane«. Bloki so izšli in so že v prometu po sledečih cenah: 20, 10, 5 in 2 din. Klubovi člani, oziroma njihovi zvesti kibiči hočejo z vsemi razpoložljivimi silami preprečiti likvidacijo SK Ljubljane, zato šetajo po ljubljanskih ulicah in po vseh lokalih ter nudijo imenovane listke. Ljubljancem! Naj ne bo trgovca in drugih ljubljancov, ki bi bili brez imenovanega bloka, oziroma listka za to plemenito akcijo! Le s splošno podporo in solidarnostjo bomo dosegli cilj, katerega si je nadel novi odbor, in to: »Dokažimo, da bomo dosegli Slovenci v nogometu prav take uspehe, kakor jih dosegajo športniki Slovenci v zimskem, plavalnem, telovadnem in lahkoatletskem športu, ter bomo z vsemi silami delali po začeti poti!«

Zato združimo vse sile in delajmo s polnopravnimi močmi, da se bo naš ligaš vzporedno z denarno pomočjo tudi dvigal in blizal vrhu prvenstvene državne ligaške tabele!

Norveško plavalno prvenstvo.

Norveško plavalno prvenstvo, ki se je vršilo te dni, je dalo te-le rezultate: moški: 100 m Tandberg 1:02.4, 100 m hrbtno Jansen 1:14.4, 200 m Normand 2:54.5, 1600 m Goseth 21:18.6, 400 m Tandberg 5:16.2. — Ženske: 100 m Hagen 1:11.8, 400 m Pettersen 5:50.1, 100 m hrbtno Nielsen 1:25.5.

Zveza slovenskih lahkoatletskih klubov. (Službeno). Opozorjamo vse atlete in zvezne funkcionarje, ki bi eventualno prišli v pošto ter reprezentanti ali vodje, da dostavijo Zvezi dve fotografiji po uravi policije ali pa po okrajnem nadzorstvu (ne po mestnem poglavarstvu). Poleg tega mora vsaka oseba poslati tudi dovoljenje uprave policije ali okrajnega načelnika (toda ne mestnega poglavarstva), da se isto lahko unese v kolektivni potni list, ki ga bo v svrhu potovanja na balkanske igre 1937 v Bukarešto izdala uprava policije v Zagrebu.

Državno prvenstvo se vrši na srednješolskem igrišču v Zagrebu Klaičeva ulica; dolžina proge 333.35 m, iz ograkov z nekoliko dvignjenimi zavoji.

V smislu okrožnice JLAZ-e opozorjamo udeležence balkanskih iger, tekmovalce kakor tudi funkcionarje, (tudi oni, ki mislijo, da bodo doleteni v reprezentanco oziroma, ki se želijo priključiti moštvi), da nujno poslijo Zvezi oziroma direktno na Jugoslovansko lahkoatletsko zvezo, Zagreb, Gunduličeva ul. 22, a po 2 slike okoli 3x6 cm, ki so potrebne za legitimacijo v Romunijo. Ena od teh slik mora biti ovrhovljena ali po Upravi policije ali po Okrajnem načelniku (ne po mestnem načelniku). Poleg tega mora

vsaka oseba predloži dovoljenje nadrejene uprave policije, ali okrajnega načelnika (ne od mestnega načelnika), da dovoljuje njeno uvrstitev v kolektivni potni list, ki ga bo za potovanje na balkanske igre 1937 v Bukarešto, Romunijo, izdala Uprava policije v Zagrebu. Seja kazenska odbora Zveze se vrši v sredo, 18. t. m. ob 30 v tajništvu, seja teh. in upr. odbora ob 20.30 istotam. Na sejo se v svrhu zaslišanja pozivajo prof. Dobovšek in Slapar Franci.

Akcija za obnovitev igrišča SK Ljubljane. — Pozivamo vse interese, oziroma razpečevalce blokov, da se isti dobe pri klubovem blagajniku SK Ljubljane, g. Kušar Janezu. — Mestna hranilnica. — Presernova ulica 3. Segajte po njih!

SK Ljubljana. — Finančni odbor. Seja finančnega odbora se vrši danes v sredo ob pol 21 v gostilni »Lovina« lastnik g. Černe Oskar. — Gradišče Stev. 12.

Pozivam sledeče gospode: Šibenik, Kačar, Volska, Černe, Sava Ivan, Sitar, Pleško, Boc, Auerbach, Džela Polde, Ivančič, inž. Kobl, Simončič Miloš, Mehle, Gartner Ladi, Sešek Ivan.

Ker so na sestanku zelo važna tekoča in perca vprašanja, prosim sigurno in polnoštevilne udeležbe! Tajnik.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 18. avgusta: 12. Balčna glasba (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13. Čas, sporod. obvestila — 13.15 Moznik (plošče) — 19. Čas, vreme, poročila, sporod. obvestila — 19.30 Nac. ura: Zene v naših narodnih plesih (Jankovič) — 19.50 Šah — 20. Korške pesmice (plošče) — 20.10 Mlad. ura: Ljudske igre na Korškem (g. prof. Niko Kuret) — 20.30 Vokalni solistični koncert, g. Marjana Rusa s spremljevanjem Radijskega ork. — 22. Čas, vreme, poročila, sporod — 22.15 Sestre Stritar: narodne pesmi.

Drugi programi

Sreda, 18. avgusta: Belgrad: 20. Narodne pesmi. 20.30 Humor — 21.50 Narodne pesmi — Zagreb: 20. Ljubljana — Dunaj: 19.25 Orkestralni koncert — 20.40 gledališki program — 21.40 Violončelo — 22.20 Zabuvalni koncert — Budimpešta: 19.10 Dunajska glasba — 19.50 Promenadni koncert — 22.25 Nočni koncert — 23.10 Laka glasba — Trst-Milan: 17.15 Plesna glasba — 21. Orkestralni koncert — 21.30 Simfonični koncert — Rim-Bar: 21. Opereta — Praga: 19.30 Ljudski koncert — 20.30 Igra — Varšava: 20. Pester koncert — 21. Chopinov koncert — 22. Plesna glasba — Berlin: 20.10 Pihala — Bratislava: 19. Haydn-Mozart — Bermenster: 19.15 Saksofon in klavir — 19.55 Igra — 20.45 Koncert glasbenega društva — 21.50 Klasične in moderne angleške pesmi — Strassbourg: 21.30 Solistični in orkestralni koncert.

Triperesna deteljica

Spisal M. Kunčič. — Dustriral M. Sedel.

Medtem so orožniki po dolgem iskanju in tavanju po gozdovih izvozili ciganske taborišče. Vedeli so, da so cigani strahopetci, kadar se morajo boriti na odprtem polju iz oči v oči. En sam orožnik lahko ukroti celo tolpo ciginov, če jih preseneti in se s puško v roki postavi prednje. Kadar pa se cigani branijo iz dobro zavarovanega skrišališča, utegnejo biti zelo nevarni. Ze večkrat so orožniki izkusili to na lastni koži.

Nekaj časa so negibno oprezovali izza temnih debel, potem pa so počepnili in se kot Indijanci počasi in previdno plazili proti taborišču.

Cigan Miško je na vse kriplje vlekli dreto in se mu niti sanjalo ni, kakšna nevarnost mu grozi. Ze so bili orožniki tik njega, že so se pripravili na napad — nenadoma pa je cigan Miško dvignil glavo in odprl oči. Ko je v svitu mesečine zagledal pred seboj orožniško uniformo, je pograbil puško in hotel zakričati. Orožniki pa so bili hitrejši od njega. Bliskovito se so vrgli nanj. Prvi mu je z žepno rutico zatislil usta, drugi mu je iztrgal puško iz rok, tretji pa ga je zgrabil za roke. Cigan Miško je sprevidel, da bi se branil zaman. Bil je sicer hrust, da mu ni bilo enakega med cigani, toda trem orožnikom vendarle ni bil kos. Mirno se je pustil ukleniti.

Sonce stoji v znamenju NIVEA!

To pomeni: krasno vreme, da more porjaveti. Vaša koža, ki ste jo okrepili z Nivea. Izkoristite čim bolj sonce, izkoristite pa tudi bolj Nivea! Ni boljše kombinacije kakor sonce in Nivea in sicer za Vaše zdravje, za krasno rjavo barvo in tudi ... za Vašo denarnico, kajti Nivea je vendar tako poceni!

Pretnožnega srca javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm tužno vest, da je moja iskreno ljubljena mamica, stara mama, taša, sestra, teta, gospa

Katarina Hrepeunik roj. Janežič

vдова trgovca, posestnica

v torek, dne 17. avgusta 1937 ob 7 zjutraj, po mukepolni bolezni, previdna z zakramenti za umirajoče, v 70. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blagopokojno bo v četrtek, dne 19. avg. ob 16 iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. maša zadušnica bo darovana v farni cerkvi v petek, 20. avg. ob 8 zjutraj. Slovenske Konjice, dne 17. avgusta 1937.

Globoko žalujoča hčerka Fani in ostalo sorodstvo.

Tovarna strojil d. d. — Vunateks d. z. o. z.

naznanjala pretresujočo vest o smrti svojega spoštovanega člana, gospoda

inž. Teodorja Nováka

ki je po kratki in težki bolezni v ponedeljek dne 16. avgusta 1937, v 34. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo dne 18. avgusta 1937 ob 4 pop. v rodbinskem mavzoleju v Majšperku.

Majšperk, dne 16. avgusta 1937.

Agnes Günther:

Dušica - Rožamarija

Mama noče o starih gradovih nič slišati. V njenih očeh so to stare, grde zgradbe, po katerih vleče in starši in ki požirajo mnogo denarja. Vsako nedolžno veselje mora očetu zagreniti. In kako je on z njo nežen! — Oče doprinaša vsako žrtev v tih nadi, da bo ta tudi meni v prid, kajti on sam tudi že sluti, kako se meni godi. In kadar se mama nad menoj hudeje, se tudi oče jezi. To me najbolj boli. Inja sicer za to svoje vzroke. Prav gotovo bi mu bila povsoti, ako bi imela kot druge deklice veselje s plesom in bi hodila na dvor ter bi ne čepela v kotičku ko kakina grda račka.

»Ali veš, kaj je iz te grde račke postalo?« Rožamarija odgovori z nasmeškom: »Iz katere ne bo nikdar postal labod. — Morebiti bi pa še bil vendar postal iz uboge Rožamarije, kajti ona je — ona ima, — O Harro, zaliva me rdečica! Prosim te, ne glej me ali pa se vsaj ne sme!«

»Kaj ima Rožamarija...?« Vprašuje Harro, ne da bi zrl vstran. »No...«

»Zelo predržno je sicer od grde račke, toda niso sicer grdi ljudje tu pa tam tudi lepi?«

»To mi izključeno,« zagotavlja Harro resno.

»Vidiš, tako je. Ker si jo zopet, kot vedno, zadel, ti hočem vse povedati. Lahko si misliš, kako sem bila presenečena, ko sem to prvič opazila. Bilo je ponoči. Liza je bila oprala moje lase in ker vselej precej dolgo traja, dokler se ne posuše, sem jo poslala leč. Sedela sem sama, čitala in čakala, da se mi lasje toliko posuše, da bi jih mogla splesti v kite. Čitala sem Mörikeve pesmi, ki so mi posebno všeč in sicer sledeči vrstici:

»Moje oči, kaj vam je vendar moje oči... in tebi moj duh, ki udobno prebiva tu notri?« In hipoma sem dvignila svoje oči in zapazila sem, da sedim pred ogledalom. Zrla sem vase kakor ona grška deklica... Ne vidim se rada v ogledalu in vselej mi je to neprijetno. Domnevam, da

me gleda duh, moj lastni sicer, toda vendar tu duh. Kot bi se odpiral prepad, v katerega ne bi rada zrla. — Seveda so to bedaste misli! —

Prestrašila sem se! In smrtinoma pušica je zdrsnila ob mojih sencih, kakor nekdanj pri Grkinji Sappho. — Spoznala sem, da sem lepa. Moji kot puh lahki lasje so v bogatih pramenih valovali ob mojih licih. Da bi mi pa ne zagnili oči, sem uporabila staro, zlato zaponi, katero mi je bil dal gospod upravitelj. Je zelo stara ta zaponi in popolnoma gladka. Upravitelj domne me je opozoril, da so v nekdanjih časih gospodične te zaponi ovijale z venc. Ali je bila oblika moje glave, ki je postala pod to zaponi posebno izrazita ali kaj drugega, kar je vzbudilo mojo posebno pozornost, ne vem povedati. Toda strmela sem v svojo sliko v ogledalu ter se čudila. In s tem se je začela moja nesreča. — Iznenada je vstopila mama v krasni dvorni obleki s peresi in z demantno kronico na glavi. Pravkar se je bila vrnila domov. Vprašala me je, čemu se imam luč in kakšne bedarije ugajam z zlatimi kronicami. Tako razjarjenje se nisem nikdar videla. Bila je hujska nego na tvoji sliki. Iztrgala mi je nacelek z lasmi vred z glave, ga vrgla na tla ter stopila nanj, čeprav ji nisem nič drugega odgovorila, kakor da sem si prala lase. Moja uboga zaponi se je pri tem preko sredine prelomila. Spreten zlatar je v Berlinu ob dela zopet spojil, ker ni hotel, da bi se ta dragocenost uničila. —

Mama prav dobro ve, da je demantna kronica, ki jo je nosila, moja last po rajni mamici. Toda radevolje ji jo prepuštam, če mi le pusti moje zaponi. In izza tega večera ni bila nikdar več dobra in prijazna z menoj.

»Dušica, tega vendar ne smeš skrivati v svojem srcu!«

»Potožila sem se gospodu tajnemu svetniku. Ta mi je odgovoril, ako naj bo moj spovednik, potem mora vse to vedno zase ohraniti, kar sem mu razodela. Vprašala sem ga, kaj mi je storiti. Moram živeti z ljudmi, katerim je moja bolest v veselje. O Harro, kolikokrat sem že opazila pla-

meneč ogenj v njenih očeh! — Ker se ne morem braniti, moram pač trpeti! Čim večja je bila moja bol, s tem večjim veseljem me je trpinčila. — Toda gospod tajni svetnik, ki je precej sličen gospodu samostanskemu pridigarju, saj sta oba duhovnika, mi je rekel, da je med nehom in zemljo le eno sredstvo, s katerim se more sovraštvo premagati. To edino sredstvo je ljubezen!«

»Hina vstvo, Rožamarija, hinavstvo! Kaj bi naj v tem primeru ljubili! Če ti gospodje navajajo sv. pismo, jih hočem povedati tudi jaz, da nalagajo nemogoče reči in bremena in ne zganejo niti z mezinem!... Ljubezen!...«

»Dostoj sem bila res vsa prežeta od mržnje. O, kako sem sovražila, Harro! Vsa moja nesreča izvira le iz tega mojega sovraštva! In to slepi! V oni usodni viharni noči, Harro, v kateri sem najhujše sovražila, sem menila, da mora postati otroček popolnoma ujez podoben in prinesiti s seboj ves gnus do nas in do ljubih starih stvari. Naš oče vedno prav: »Ako le en član ni zvest, je zlata veriga že pretrgana, posebno v naših dneh. Vse gre v pogubo, za kar so naši predniki trpeli in se borili. Saj veš, Harro, rdeča lučka bi morala ugasniti. In ker sem imela v oni noči tako zlobne misli, nisem mogla zreti v oči teti Heleni, ko me je izpraševala. In tako mi je zamrla vsaka beseda, ki bi mi bila mogla služiti v opravičilo. Ne, sovražiti nočem nikdar več!«

»Nikar se ne zaresi! Kdor zna ljubiti, mora znati tudi sovražiti! Sovražnja ne bo nihče dvigal z ljubeznijo...«

Kar ga prekine Rožamarija: »Če nihče drugi, je to vendar storil Jezus in priznati moram, da je on zmagal. Pustili so ga sicer omedlevati, toda danes kleče pred njim, Harro...«

Na to Harro ne najde odgovora.

»Gospod tajni svetnik tudi trdi, da je to zelo težavno in radi tega posebno častno ter da si moramo pridobiti časti le v prav težavnih zadevah.«

»No, pa mi povej njegov recept! Zelo sem že radoveden. Morebiti se je zadovoljil le s splošnim opominom?«

»Ne. Toda tako lepo in učeno, kakor mi je on to povedal, ti tega te morem ponoviti. Povedati ti hočem z lastnimi besedami.«

»Tako mi je še prijetneje, Rožamarija. Začni torej!«

»Najpoprej moramo sovraštvo pokopati, ker to človeka zelo osrečuje.«

»Misliš?... Pa lahko tudi greje pošteno, čvrsto sovraštvo!«

»Mene onesrečuje! In kadar smo ga zakopali, še vendar ni popolnoma mrtvo v svojem grobu in more vsak trenutek znova oživet!...«

»Ze si napravila napako, Rožamarija! Preskočila si eno razdobje... Toda naj bo!... Nadaljuj!«

»Toda kadar leži v grobu, nastane v srcu velika praznina. In zdaj si moramo prizadevati, da vsadimo na ta grob rastlinico ljubezni. Spočetka noče prav uspevati. Zato je bolje, če vsadimo malo sočutja... Ta rastlinica se najbolje uspeva v zemlji, pod katero je pokopano sovraštvo. Ali ni zelo nesrečen oni človek, ki ne more svojega bližnjika videti, da bi ga ne trpinčil? Ali da bi se mu vsaj ne vzbujala želja po trpinčenju?«

»Oh, zakaj ne! Mnogo jih je, ki se ob tem peklenskem ognju grejejo.«

»Mogoče jih je nekaj, toda ne premnogo. In potem, ah ne pade vsak kamen nazaj na onega, ki ga je vrgel?«

»Pade li res nazaj, Rožamarija? Jaz bi o tem dvomil. Mnogo jih je, ki v svoji zlobi prav imenitno žive.«

»Pa ne za večno, Harro! Bodi prepričan, da tudi drobno kamenje pada nazaj. Glej, mama je ozlovoljena, ker nisem grda v svoji domači halji in s svojimi sproščenimi lasmi. Iztrgati mi je morala moj nacelek! Toda v tem trenutku je bila tako neizrečeno grda, četudi je nosila ves svoj okras. In v oni usodni noči! Kako so se obrnile vse puščice nazaj na njo! Svojega otročka je izgubila, ki bi bil morda omilil njeno srce. — In tako je vzklikla cvetka sočutja. Seveda jo moram zalivati s solzami! In zapuščena tudi ni. Vlije se tu pa tam tudi kak zlat dežek na grob.«

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; izenitvenjaki oglas Din 2.—; Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 5 mm visoka petlinarica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

TEL. 21-24 MATICA

Vesela burka iz kmetkega življenja
Ženske vladajo

Heli Finkenzeller, Oskar Šima, Theo Danegger

TEL. 27-30 SLOGA

Veliki zgodovinski film iz življenja
mlade angleške kraljice Viktorije

Kraljičina mladost
Jenny Jugo

Predstave danes ob 19.15 in 21.15 ur

Službe iščejo

Pošteno dekle

z meščansko solo, s perfektnim znanjem nemščine in nemške stenografije - išče kakršnokoli zaposlitev, najraje kot vzgojiteljica. - Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 13031. (a)

Vrtnar

samostojen strokovnjak, z večletno prakso, sprejme stalno službo. Nastopi lahko takoj. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Rešen« št. 12998. (a)

Vajenci

15 let star fant

z meščansko solo, bi se rad izučil v avtomehanični stroki. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12787. (v)

Vajenca

za mesarsko obrt sprejem. Stanko Ambrožič, mesar, Jesenice, Obrtniška ulica 2. (v)

STROJI

Prodaj

skoraj novo lokomobilno 8 atm. 11.87 m³, 2 centrifugi, 1 pralni stroj, 1 bakreni kotli z dvojno steno, 2 elektr. motorja. Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. 1

Službo določa

Repasirko

za pletenine, izurjeno - sprejme takoj Franc Kos, Zidovska 6. (b)

Izurjeno pletiljo in šiviljo

za pletenine sprejme trgovina »Mila«, Mestni trg št. 17. (b)

Raznašalca kruha

iščem za takoj: v prostem času tudi za druga dela. - Pekarija Krenos, Zalog 61. (b)

Služkinjo

k trem osebam, za vsa hišna dela, sprejem. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13037. (b)

Perfektna kuharica

mlajša oseba, z letnimi spricvali, dobi mesto poleg sobarice za provinco. Ponudbe s fotografijo na naslov Bosnič, hotel Toplice, Bled. (b)

Perfektna sobarica

z dobrimi spricvali, dobi mesto v boljši hiši v provinci. Ponudbe s fotografijo na Bosnič, hotel Toplice, Bled. (b)

Kuharico

samostojno - išče večje podjetje v Ljubljani. Ponudbe z zahtevo plače v upr. »Slovenca« pod »Zanesljiva« št. 13028. (b)

Uprava radijske postaje

v Ljubljani razpisuje mesto čelista v radijskem orkestru. Prošnje je vložiti do konca avgusta t. l. pri upravi radijske postaje v Ljubljani, Tyrševa cesta 29. V prošnji je navesti dosedanje delovanje in strokovno izobrazbo. (b)

Dijaki

Dijak

šestošolec, išče sobo proti instrukciji. Naslov v upr. »Slovenca« v Mariboru pod št. 1400. (D)

V Celju

sprejem 2 dijakinji v svojo osterbo v vili z vrtom. Nemška konverzacija, ev. s souporabo klavirja. Ponudbe podružnici »Slovenca« v Celju pod »A. S.« (D)

Auto-motor

Avto »Puntik«

osebni, odprt, šestcilindrski, v popolnoma brezhibnem stanju, in motocikel M. S. U. »Kvick«, 100 cm, prodam. A. Zajec, Zg. Šiška 105, telefon št. 34-33. (f)

Kupimo

Model za cementne cevi profil 50 in 60 cm, kupimo. »Gradišče« dr. z o. z., Sredina 15, Ljubljana.

Stanovanja

IŠČEJO:

Stanovanje

vsaj štirih separiranih sob, s pritiskalnimi, in dvosobno s kabinetom - iščem. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Mirna stranika« št. 13033. (c)

Prodamo

Železna postelja
še dobro ohranjeno, prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 13028. (1)

Sveže slive

prave, debele, 50 kg 120 din; hruške, jabolka, namizna, 50 kg 150 din - franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla.

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan - se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Neobotnišnica«.

Železne postelje

po naročilu, posteljne mreže iz pocinkane in pobakrene žice, ter vrtno zložljive železne stole dobite najceneje pri: Strgulac Pavel, Gospodarska cesta 13, Ljubljana. (1)

VINA

Centralne vinarne v Ljubljani
bodo zadovoljila Vaše pive najbolj

TELEFON ŠTEV. 25-73

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

Denar

Vrednostne papirje

vseh vrst kupuje Slovenska banka v Ljubljani. Krekov trg 10, tel. 27-63.

BANČNO KOM. ZAVOD

in MENJALNICA

MARIBOR

Aleksandrova ulica št. 40

HRANILNE VLOGE

bank in hranilnic, kupuje vrednostne papirje, valute in sletnike po najvišji dnevni ceni.

Hranilne vloge

vseh denarnih zavodov, terjatve in vrednostne papirje

vnovčim

najkulantneje po najvišji ceni

takoj v gotovini

AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

Vnovčujem

hranilne vloge vseh denarnih zavodov proti takojšnji gotovini zelo ugodno.

Oblast. dovoljena pisarna

Rudolf Zoré

Ljubljana, Gledališka 13
Telefon 28-10

Posrestva

Hišo z vrtom

travnikom, ki je obsajen s sadnim drevjem in brajdami - prodam. Hotinjavas 55, Slivnica pri Mariboru. (p)

V Brežicah

in okolici so naprodaj hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemsovega veleposrestva. - Pojasnila pri inž. Miklav Otmar, Brežice. (p)

Dve parni žagi

kompletne (ena na Gorenjskem, ena na Dolenjskem), dobro ohranjeni - naprodaj za primerno ceno, deloma tudi za vložne knjižice nekaterih slovenskih denarnih zavodov. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13021. (p)

Pohištvo

Spalnice

od 1800 din naprej; kuhinje od 800 din naprej, vam nudi mizarstvo Josip Goljar, Florjanska 1.

Obrt

Gumbe, plise, entel, ažur predtisk in monograme hitro izvrši Matek & Mihael, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (1)

Glasba

rega ne zmore nihče.

Zamenjamo stare plošče, gramofone, radio aparate za nove proti primernemu doplačilu.

elektroton

PASAŽA NEBOTIČNIK

Objave

Išče se

slaboumni Pevce Vincenc, star 29 let, srednje velik, malo grbast, močan, glava precej velika, oblečen v temnozeleno ševljot obleko, bos, klobuk z malimi kraji. Kateri kaj ve o njem, naj sporoči najbližnji občini ali žandarmeriji, da ga odgonskim potom odpremi občini Šmarje pri Jelšah.

SVEŽOST PRI PREBUJENJU!

Kako je prijeten občutek, ko se zjutraj prebudimo z dobro odpočitimi udili! Samo nekoliko kapljic kolinske vode »Soir de Paris« Vas osveži, okrepi in ponovno poživiti. Ta sijajna tekočina je dvojno parfimirana z Vašim priljubljenim znamenitim parfomom »Soir de Paris« Bourjois.

Eau de Cologne
BOURJOIS
★ Soir de Paris ★

Okusna in lahko prebavljiva

NESTLE-JEVA MOKA

je zelo primerna hrana za otroke
v času poletne vročine

SLOVENSKO KATOLIŠKO AKADEMSKO STAREŠINSTVO
V LJUBLJANI

javlja žalostno vest, da je danes ob 8 zjutraj umrl njegov član, gospod.

Jože Černe

ing. agr.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 19. avgusta ob 16. uri izpred mrtvašnice splošne bolnišnice.

Tovarišem in znancem se priporoča v molitev!

Ljubljana, dne 17. avgusta 1937.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da je umrl po kratkem in mučnem trpljenju naš dobri stric

Ivan Smerdel

žel. v pok.

v starosti 68 let. Pogreb bo v sredo, dne 18. avgusta ob 16 na magdalensko pokopališče. - Sv. maša za dušnico se bo brala v četrtek, dne 19. avgusta ob 7. uri v magdalenski farni cerkvi.

Maribor, dne 17. avgusta 1937.

Zalujoči ostali.

Udana v voljo Najvišjega, javljam vsem sorodnikom in znancem, da je poln upov in načrtov za bodočnost in sredi neizpolnjenih želja ugrabila smrt, po kratkem trpljenju mojega soproga, gospoda

Jožeta Černe

ing. agr.

Zapustil me je v torek ob 8 zjutraj, spravljen z Bogom. Njegovo izmučeno truplo spremimo v četrtek ob 4 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice k Sv. Križu.

Pravični Bog sodi ga milostno.

Ljubljana, dne 17. avgusta 1937.

Zalujoča soproga Marija roj. Heferle in ostalo sorodstvo.

Sirite »Slovenca«!

Tužnim srcem javljam žalostno vest, da je naš preljubi in nepozabni sin, odnosno brat, gospod

inž. Teodor Novák

član tvrdk Tovarna strojil d. d. in Vunateks d. z o. z. v Majšperku

umrl v ponedeljek, dne 16. avgusta 1937, previden s tolažili svete vere, po kratki in težki bolezni v 34. letu starosti.

Truplo nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 18. avgusta 1937 ob 4 popoldne v rodbinski mavzolej k večnemu počitku položeno.

Sv. maša za dušnico bo darovana v četrtek, dne 19. avgusta 1937 ob 8 zjutraj v mavzoleju v Majšperku.

Majšperk - Zemun, dne 16. avgusta 1937.

Franjo in Marija Novak, starši - Mici Kubricht, sestra.

Zahvala

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sožalja ob smrti našega dragega očeta, starega očeta in tasta, gospoda

med. univ.

dr. Frančiška Kogoja

se vsem topla zahvaljujem. Posebno se zahvaljujem preč. g. stolnemu kanoniku dr. Klinarju in čč. duhovščini za opravljene pogrebne obrede, g. dr. Avramoviču kot zastopniku g. bana in oddelka za socialno politiko in narodno zdravje, g. ministru n. r. dr. Mohoriču, gg. dr. Meršolu, dr. Rekarju in dr. Brabecu za v arce segajoče poslovilne besede, vsem mnogoštevilnim zastopnikom stanovskih in drugih korporacij in društev, vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov ter vsem prijateljem in znancem, ki so blagega pokojnika v tolikem številu spremili k večnemu počitku.

Zagreb, Jesenice, Ljubljana, dne 17. avgusta 1937.

Zalujoči ostali.